

SOCIAAL DOMEIN

BELEIDSKADER
2019 - 2022

Het Beleidskader Sociaal Domein beoogt een integraal beleidskader te zijn. Dat wil zeggen een beleidskader dat de volle breedte van onderwerpen uit het sociaal domein raakt. Een beleidskader dat diverse beleidsvoornemens koppelt aan de 12 doelstellingen die in de Strategische Visie op het Sociaal Domein zijn geformuleerd. De leefwereld van onze inwoners is namelijk ook niet systematisch en zonder samenhang onderverdeeld in beleidsvelden als wonen, welzijn, zorg, onderwijs, inburgering, gezondheid, werk en inkomen.

Het sociaal domein is een binnen de overheid goed ingeburgerde term, binnen de samenleving is het een minder bekend begrip. Centraal staat de doelstelling om ernaar te streven dat iedereen zo zelfstandig mogelijk kan meedoen in die samenleving. Onze beleidsvoornemens zijn daar dan ook op gericht. De arbeidsmarkt en het onderwijs inclusiever maken. De wens om zelfstandig of begeleid te wonen in een wijk en dorp in Meierijstad van mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking te ondersteunen. Kinderen kansen bieden om veilig op te groeien naar zelfstandigheid en te helpen wanneer door problemen hun ontwikkeling remt.

Het sociaal domein is ook een complex domein. Het gaat in de eerste plaats over het leven van mensen en soms ingrijpende gebeurtenissen daarin. Maar het sociaal domein is ook een markt van zorg- en reïntegratiebedrijven met aanbestedingen en contracten. Een domein van soms complexe regelgeving en rechterlijke uitspraken, waarmee het leveren van individueel maatwerk en het beperken van administratieve lasten af en toe op gespannen voet staat. Tenslotte is het sociaal domein inmiddels uitgegroeid tot een groot deel van de gemeentelijke begroting, waarbij ook de financiële risico's toegenomen zijn. Dat zien we in het hele land waar gemeenten kampen met tekorten. Des te meer reden te investeren in preventie en innovatie.

Daadwerkelijk concreet resultaten behalen in het sociaal domein. Daar gaat het de komende jaren in Meierijstad om. Daarvoor willen we niet te veel beleid meer schrijven maar juist plannen en projecten uitvoeren. Tegelijkertijd willen we de voortgang in termen van kwaliteit en resultaat in beeld houden. Om uw raad te ondersteunen uw controlerende rol goed te kunnen uitoefenen, is een kwalitatieve monitor of dashboard sociaal domein noodzakelijk. Samen met uw raad gaan we dit jaar het dashboard en daarbij behorende kritieke prestatie indicatoren (kpi) formuleren.

Met het beleidskader ligt er na de eerdere visie op het sociaal domein een stevig fundament in Meierijstad. Een fundament waarop we samen met onze inwoners verder kunnen bouwen aan een inclusieve samenleving.

Menno Roozendaal

Coördinerend Programmabestuurder Sociaal Domein

BELEIDSKADER SOCIAAL DOMEIN 2019-2022

Leeswijzer

Het beleidskader kent na de inleiding twee hoofdstukken. In de inleiding wordt stilgestaan bij de totstandkoming van het document, wordt de verbinding met de visie gemaakt en krijgt privacy een plaats. Vervolgens worden in hoofdstuk 1 de visiedoelen toegelicht, waarna in hoofdstuk 2 de concretere beleidsvoornemens volgen. Hierbij wordt elk beleidsonderwerp eerst toegelicht, dan volgen de ambities voor dat onderwerp en ten slotte de voornemens. Ook wordt gemeld aan welke visiedoelen de afzonderlijke beleidsonderwerpen bijdragen.

INLEIDING

Totstandkoming beleidskader

Meerijstad ontwikkelt beleid in het sociaal domein in een continue samenwerking met en betrokkenheid van belanghebbenden in de vorm van spontane en georganiseerde gesprekken met burgers, periodieke overleggen met vertegenwoordigers, belangenbehartigers en samenwerkingspartners.

Naast deze vormen zijn voor het beleidskader ook andere aanvullende participatieve wegen gekozen. Een aantal partners, waaronder de Adviesraad Sociaal Domein (ASD), de GGD, Stichting Toegankelijk Meerijstad, de Seniorenraad en enkele welzijnsinstellingen zijn in het najaar actief benaderd en 1-op-1 betrokken bij het opstellen van het beleidskader. Daarnaast is er een brede maatschappelijke stakeholdersbijeenkomst georganiseerd waarin is meegedacht en input is geleverd. De resultaten van deze bijeenkomst zijn beschreven in een bijlage.

Naar aanleiding van de opgehaalde input op de stakeholdersbijeenkomst heeft er nog aanvullende consultatie plaatsgevonden met enkele stakeholders en de ASD. Het betreft de onderwerpen sociale kaart, vrijwilligersbeleid, mantelzorgersbeleid en cliëntondersteuning.

De stakeholdersbijeenkomst en de samenwerking hebben veel energie losgemaakt en bijgedragen aan de behoefte elkaar vaker te ontmoeten. Hiervoor zullen wij samen met onze partners op verschillende locaties en met wisselende onderwerpen netwerkbijeenkomsten gaan organiseren. Het verbeteren van de samenwerking met en tussen onze partners is immers één van de belangrijke veranderopgaven van onze strategische visie.

Van Visie naar Uitvoering

Mee (mogen) doen en mee kunnen doen loopt als een rode draad door de Strategische Visie Sociaal Domein. Deze visie vormt de basis van de verschillende beleidsterreinen die het sociaal domein omvat. Wat betekenen de ambities en de vergezichten concreet voor de inwoners van Meerijstad? Hoe geven we invulling aan de droom in de visie?

Met dit beleidskader willen we deze vragen beantwoorden en daarmee geeft het kader inzicht in de uitvoering van de verschillende beleidsonderwerpen. Het beoogt een handzaam overzicht te zijn met een toelichting per beleidsonderwerp. Ook krijgen de doelen uit de visie een plek.

Hiermee is het beleidskader een integraal beleidsstuk voor het sociaal domein geworden. Los van wat we al hebben opgeleverd of op de bestuurlijke planning staat, willen we vanaf nu beperkt nieuwe beleidsstukken opstellen. We gaan vooral doen.

Veranderopgaven Sociaal Domein

In de visie is uitgebreid gesproken over de veranderopgaven binnen het sociaal domein van Meierijstad. Om de brug te blijven slaan met de visie en om het geheugen op te frissen, wordt kort nog eens ingegaan op de verschillende opgaven waar we in Meierijstad voor staan. De veranderopgaven hebben allemaal invloed op de gemeentelijke Toegang. Per 1-1-2020 zijn zij geland in de Toegang. De veranderopgaven zijn:

Doorontwikkeling Toegang

We zijn de Toegang tot het sociaal domein aan het doorontwikkelen. Onderstaande werkwijze is daarbij het uitgangspunt. Medewerkers worden hierin getraind en de organisatie wordt hierop ingericht.

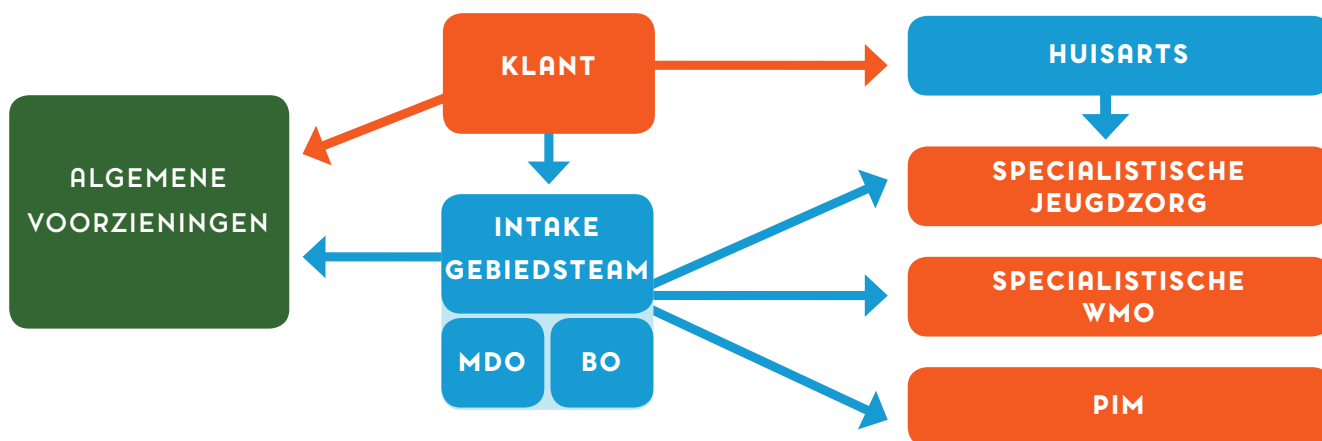
Inwoners kunnen voor al hun ondersteuningsvragen binnen het Sociaal Domein in hun directe omgeving terecht bij een gebiedsteam. Ons streven is dat in de verschillende kernen (Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel) professionals onder één dak intensief samenwerken in het gebiedsteam. Tijdens de gesprekken staat de vraag van de inwoner centraal. In de strategische visie noemen we het gebiedsteam nog wijkteam. Een gebiedsteam is samengesteld uit klantmanagers van de gemeente en uit medewerkers van de samenwerkende welzijnsorganisaties (Welzijn de Meerij, ONS Welzijn, Mee, Lumens en Farent). De Intaker van het gebiedsteam heeft het eerste klantcontact en gaat op zoek naar de vraag achter de vraag. De Intaker probeert een integraal beeld te krijgen van de leefwereld van de klant en zijn welbevinden binnen de verschillende leefgebieden (geld, gezondheid, geluk, gezin).

Wanneer een inwoner een vraag heeft op verschillende leefgebieden, wordt een 'Multidisciplinair Overleg' (MDO) georganiseerd met betrokken professionals en de klant. In de strategische visie noemen we het MDO nog sociaal team. Samen stellen zij een plan op en bepalen wie in de lead gaat vanuit de insteek één gezin, één plan, één regisseur. De gemeente houdt hierin een coördinerende, regisserende en aansturende rol.

De inhoudelijke doorontwikkeling van Toegang richt zich op de volgende punten:

- Integrale intake door gespecialiseerde medewerkers;
- Eén gezin, één plan, één regisseur;
- Omgekeerde toets / maatwerk;
- Doorontwikkeling gebiedsteam en het 'Multidisciplinair Overleg' (MDO);
- Gebiedsgericht werken;
- Inzetten op voorliggende voorzieningen;
- Regievoeren op de inzet gespecialiseerde zorg / ondersteuning;
- Bijdragen aan de ontwikkeling van preventie en innovatie.

TOEGANG SOCIAAL DOMEIN

GEBIEDSTEAM:

Het Gebiedsteam (in Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode) bestaat uit gemeentelijke klantmanagers en professionals van de samenwerkende maatschappelijke partners. Ook het Centrum voor Jeugd en Gezin maakt onderdeel uit van het Gebiedsteam. Het Gebiedsteam levert dienstverlening en richt zich op preventie. De gemeente voert de regie over het Gebiedsteam.

Gespecialiseerde Intakers doen het eerste klantcontact en brengen de leefgebieden en de leefwereld van de klant in beeld.

De intaker handelt direct af of stuurt het dossier door naar:

- Backoffice (BO). Hier doen gespecialiseerde klantmanagers / professionals enkel of meervoudige vragen af.
- Multi Disciplinair Overleg (MDO) als er sprake is van een multi probleemsituatie. De gemeente zit het MDO voor bestaande uit verschillende professionals en de klant. Het MDO werkt volgens het principe één gezin, één plan, één regisseur

ALGEMENE VOORZIENINGEN:

Aanbod beschikingsvrije activiteiten en ondersteuning die voor inwoners vrij toegankelijk zijn. Dit zijn bijvoorbeeld activiteiten van de samenwerkende maatschappelijke partners, de KBO, het CJG, het Damiaancentrum en het PieterBrueghelHuis.

HUISARTS:

Kan zelf doorverwijzen naar Specialistische Jeugdzorg

SPECIALISTISCHE JEUGDZORG:

Alleen toegankelijk met een verwijzing van Gemeentelijke Toegang, huisarts of Geïndiceerde Instelling (rechter).

SPECIALISTISCHE WMO:

Alleen toegankelijk met een verwijzing van Gemeentelijke Toegang.

PIM:

Participeren in Meierijstad. Het Gebiedsteam kan hier naar verwijzen zonder beschikking. Betreft een traject gericht op (beschut) (gesubsidieerd) werk, lifestyleontwikkeling of dagbesteding / vrijwilligerswerk

Samenwerking welzijnsorganisaties (Welzijn de Meerij, ONS Welzijn, Mee, Lumens en Farent).

Meerijstad wil op een samenhangende manier uitvoering geven aan het welzijnswerk en maatschappelijk werk. We werken zo samen aan de ambities en doelstellingen van Meerijstad, zoals opgenomen in de visie Sociaal domein en dit beleidskader. Doel is dat de hernieuwde samenwerking vanaf 1-1-2020 tussen gemeente Meerijstad als opdrachtgever en de welzijnsorganisaties als opdrachtnemer gerealiseerd is. Om de samenwerking vorm te geven wordt een maatschappelijke opdracht opgesteld.

Preventie en innovatie

Met vroegsignalering en preventie op het brede sociale domein voorkomen we dat er problemen ontstaan of dat kleine problemen uitgroeien tot complexe, omvangrijke ondersteuningsvragen. Bij het werken aan preventie worden dwarsverbanden gelegd met beleidsvelden als sport, recreatie, onderwijs en kunst en cultuur. Deze beleidsvelden kunnen bijvoorbeeld bijdragen aan een gezonde leefstijl, het tegengaan van eenzaamheid, het stimuleren van ontmoeting of het invulling geven aan dagbesteding of zingevingsvraagstukken.

Innovatie betekent letterlijk vernieuwen. Maar ook: wat kan beter, sneller of goedkoper? Op het gebied van innovatie heeft Meerijstad de focus op doen wat werkt, doorontwikkelen wat (nog) beter kan en het leggen van slimme verbindingen om de doelen uit de visie te bereiken. We willen samen met onze professionele partners een goede voedingsbodem creëren. Innovatie kan ook betekenen dat we oude gewoonten of werkwijzen weer in ere herstellen.

We willen ruimte bieden aan de vele initiatieven van inwoners, organisaties en ondernemers. Een van de voorbeelden van samenwerking en innovatie waaraan wordt gewerkt is de Proeftuin Veghel. Dit alles is sociale innovatie.

Bij innovatie moet uiteraard ook worden gedacht aan de groei van technische mogelijkheden. Deze groei en ook de toename in beschikbare data en digitale informatie-uitwisseling bieden nieuwe mogelijkheden en uitdagingen. Hiermee komen er ook nieuwe ondersteuningsmogelijkheden die gebruikt kunnen worden om inwoners met een ondersteuningsvraag van dienst te zijn.

Regionale inkoop

Op het terrein van regionale inkoop van gespecialiseerde Jeugdzorg en Wmo zien we een ontwikkeling dat gemeenten meer lokaal (dicht bij de inwoners) en meer integraal (verbinding tussen Jeugdzorg, Wmo, Participatie en Onderwijs) willen organiseren.

Hiervoor wordt een meer flexibel inkoopmodel opgezet. Belangrijk daarbij is dat we voor de lichte vormen kiezen voor het inkoopmodel Open House. Hierdoor kunnen we ook nieuwe (innovatieve) tussentijds aanbieders toelaten. Er is ook flexibiliteit ingebouwd om lokaal met pilots te kunnen werken. Een ander voordeel is dat we tussentijds de voorwaarden kunnen aanpassen. Al met al is Open House een bijzonder flexibel systeem.

Inkoop van gespecialiseerde zorg vraagt om een goede monitoring. Over de geboden zorg voor onze inwoners, invulling van de transformatieopgave en de beheersing van budgetten zullen wij de gemeenteraad dan ook periodiek informeren.

Privacy en het sociaal domein

'Van handig om te weten naar strikt noodzakelijk'

Als gemeente gebruiken wij voor een aantal van onze taken gegevens van inwoners. Inwoners moeten er op kunnen vertrouwen dat wij veilig en zorgvuldig omgaan met deze gegevens. De invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een aanjager gebleken om met een nieuwe blik naar informatie en persoonsgegevens te kijken: van 'handig om te weten' naar 'wat is nodig/noodzakelijk om te weten?'. Hierbij staan de volgende vragen centraal:

- Wat heb ik minimaal nodig?
- Met wie mag ik de persoonsgegevens delen?
- Met wie moet ik deze gegevens delen?
- Hoe lang mag ik deze gegevens bewaren?

Het voldoen aan onze zorgplicht brengt wel bestuurlijke dilemma's met zich mee. Wij willen professionals de ruimte geven om preventief te werken en hulp te kunnen bieden op basis van de beschikbare informatie. Anderzijds heeft de overheid ook de taak om de gegevens van inwoners te beschermen. Wij willen zorgvuldig omgaan met alle informatie over onze inwoners maar daarbij ook onze preventieve taak goed invullen.

1. Meer kinderen en jongeren van 0-27 benutten hun kansen en talenten, zo nodig met hulp.

Kinderen en jongeren van Meierijstad zijn de toekomst. Het is van belang dat zij voldoende ontwikkelmogelijkheden hebben op het gebied van onderwijs, welzijn en vrijetijdsbesteding om hun kansen en talenten te benutten. Meedoen voor iedereen is hierbij het uitgangspunt. Daar waar nodig krijgen kinderen en jongeren hulp. Deze hulp is dichtbij en snel beschikbaar.

Een belangrijke randvoorwaarde voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren is hun gezondheid. Het streven is dat zoveel mogelijk kinderen in Meierijstad gebruik maken van het jeugdgezondheidsprogramma van de GGD. In het kader van dit programma worden kinderen gevaccineerd en wordt de ontwikkeling en gezondheid gemonitord. Uit deze monitors blijkt dat een groot deel (circa 85%) van de kinderen en jongeren in Meierijstad zich zonder inzet van extra hulp kunnen ontplooien. De ambitie voor de komende jaren is om deze groep te vergroten. Dit doen we door te blijven investeren in de basisvoorzieningen, preventie, het huidige aanbod van vroegsignalering, voorlichting en advies en de samenwerking. Kwetsbare groepen krijgen hierbij extra aandacht.

Op het moment dat kinderen, jeugdigen en ouders vragen hebben op het gebied van opvoeden en opgroeien, dan kunnen zij die stellen in de directe omgeving en op bekende plekken zoals het consultatiebureau, school, de huisarts, het Centrum Jeugd en Gezin en bij het jongerenwerk. Uiteraard gaat de professional in op de gestelde vraag maar daarnaast is er ook aandacht voor de talenten van de kinderen, jongeren en hun omgeving. Want immers iedereen heeft een talent dat hij of zij kan inzetten. Naast het zelf bieden van hulp en ondersteuning hebben eerder genoemde professionals ook de mogelijkheid om al dan niet rechtstreeks hulp in te zetten in het kader van de Jeugdwet. Het streven is dat deze hulp snel, dichtbij en zo kort mogelijk wordt ingezet. Een vorm van hulp die dichtbij wordt ingezet, is de hulp die wordt geboden op scholen in het kader van Passend Onderwijs. Met Passend Onderwijs streven wij na dat kinderen nabij hun huis in hun vertrouwde sociale omgeving naar school kunnen. Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken naar de beste alternatieven.

Het onderwijs is een belangrijke plek voor kinderen en jongeren om zich ontwikkelen. De samenwerking met onderwijs is daarom van groot belang, waarbij opleidingen afgestemd moeten zijn op de kansen in de arbeidsmarkt. Het onderwijs moet innoverend zijn en blijven, niet volgend. De taken en verantwoordelijkheden van diverse partners worden nader uitgewerkt in de Lokaal Educatieve Agenda (LEA).

Thema's die een plek krijgen in de LEA zijn onder andere:

- Het verminderen van onderwijsachterstanden en laaggeletterdheid;
- Een betere verbinding maken tussen onderwijs, ondernemers en overheid (3 O's);
- Betere aansluiting van onderwijs en zorg (Passend Onderwijs, inclusieve samenleving) en Onderwijs en Techniek.

In de LEA wordt een verwijzing gemaakt naar de samenwerking tussen onderwijs, overheid en ondernemers in de 3O's. Daarmee willen we voorkomen dat er aan twee 'tafels' dezelfde informatie wordt besproken. Dit zal duidelijker beschreven worden. De inbreng van het POM op de LEA zal daardoor afhankelijk zijn van aanpalende thema's.

2. Meer (jong)volwassenen doen naar vermogen mee in de samenleving, waar mogelijk via betaald werk

Meerijstad blijft werken aan een sterk netwerk tussen ondernemers, overheid en onderwijs. Daarvoor maakt zij onder andere deel uit van AgriFood Capital; een economisch samenwerkingsverband van gemeenten en waterschappen, het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen in Noordoost-Brabant. Samen wordt gewerkt aan innovatieve oplossingen voor vraagstukken rondom duurzaamheid, arbeidsmarkt, voeding en gezondheid.

Onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van mensen, evenals een 'Leven lang ontwikkelen'. Met gelijke kansen voor iedereen; iedereen doet mee. In Meerijstad moet iedereen zijn of haar talenten kunnen ontwikkelen, met passend onderwijs waar nodig. Meerijstad stimuleert de aansluiting van opleidingen met het aanbod op de arbeidsmarkt.

In de huidige economische situatie is het voor de mensen die kunnen en willen werken, 'gemakkelijker' om een baan te vinden. Wel blijft het belangrijk dat opleidingen blijven aansluiten op de kansen in de arbeidsmarkt. We kennen op dit moment een krapte op de arbeidsmarkt, zoals in de techniek/horeca/transport/zorg/onderwijs, maar de arbeidsmarkt kan in de toekomst ook weer veranderen. We hebben vooral aandacht voor de mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt; iedereen moet mee kunnen doen in de maatschappij. Door (weer) mee te doen, voel je dat je er toe doet - dat je erbij hoort. Zelfs met enkel een uurtje sport in de week, doe je (weer) mee. En kleine stapjes op de participatieladder dragen al bij aan het welbevinden van die persoon.

Samen met de SW-bedrijven zet Meerijstad in op die stapjes op de participatieladder; en als een volledig betaalde baan (nog) niet mogelijk is, gaan deze mensen aan de slag met een Loonkostensubsidie, waardoor de verminderde productiviteit voor een werkgever wordt gecompenseerd. Maar altijd gericht op uitstroom naar regulier werk.

Met het programma Participeren in Meierijstad (PIM) investeren we in de kracht van de samenleving. Dit doen we samen met het SW-bedrijf WSD, waarbij we inzetten op de inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt van Sint-Oedenrode en Schijndel. Het is de bedoeling om na deze pilot de aanpak binnen heel Meierijstad te versterken. We willen iedereen die geen werk heeft en langs de kant staat, mogelijkheden bieden op werk of het verbeteren van de mogelijkheden op werk. En indien dit niet mogelijk is, het recht op een zinvolle en plezierige dagbesteding. We zetten hiervoor de mogelijkheden in van de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo.

Samen met het SW-bedrijf IBN gaan we in 2019 een vergelijkbare pilot starten binnen de Proeftuin Veghel. Meierijstad zet ook actief in op de stimulering van starters en ZZP'ers. Dit laatste zal in regionaal verband verder doorontwikkeld worden. Vanuit ondernemerschap gezien is kenmerkend dat in een plattelandsgemeente als Meierijstad er naar verhouding veel ZZP'ers zijn of starten. Dat beeld is voor heel Brabant overigens vergelijkbaar. Degene die uit een werkverband overgaan naar ZZP'er, zijn het meest risicovol als het om schijnzelfstandigen gaat.

Daarnaast heeft Meierijstad ingezet op een eigen coördinator Social Return binnen de Participatiewet. De opdracht is om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen. Met de Participatiewet, Quotum Arbeid beperkten en de Wet Banenafpraak worden ook werkgevers direct geconfronteerd met de verplichting om banen beschikbaar te stellen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Als we kijken naar de werkgevers, blijkt de ontwikkeling van het sociaal ondernemerschap positief te zijn. Ook in de regio rondom gemeente Meierijstad, groeit de belangstelling en het enthousiasme voor sociaal ondernemerschap.

Een belangrijke vraag die hierbij speelt is, hoe er zoveel mogelijk duurzame werkgelegenheid voor de entree/onderkant van de arbeidsmarkt gecreëerd kan worden. De rol van de gemeente Meierijstad en de regionale samenwerking beperkt zich niet tot het enkel onder de aandacht brengen van sociaal ondernemen. De rol van deelnemende gemeenten zoals Meierijstad onderscheidt zich door sociaal ondernemerschap te stimuleren, te faciliteren en ook door zelf een voorbeeldrol aan te nemen als sociaal werkgever. In dit kader maken wij en overige publieke opdrachtgevers in Noordoost-Brabant bij de inkoop afspraken met organisaties over sociale voorwaarden, die opgenomen zijn in de opdrachtverstrekking. Wij vragen van onze opdrachtnemers, in ruil voor de verkregen opdracht een deel werkgelegenheid terug. Dit noemen we 'social return' of SROI (social return On Investment). De gemeente Meierijstad heeft in 2018 de PSO certificering (Prestatieladder Socialer Ondernemen) behaald. De PSO is een landelijk meetinstrument en keurmerk dat de mate van sociaal ondernemen objectief inzichtelijk maakt.

3. Nieuwkomers in Meierijstad integreren sneller in de samenleving met een duurzaam resultaat

Integreren in Nederland is voor veel nieuwkomers ingewikkeld. Vroeg beginnen met inburgering en integratie is essentieel. Gemeente Meierijstad wil nieuwkomers zo snel mogelijk integreren in de samenleving met een duurzaam resultaat door statushouders meteen naar werk, opleiding of ondernemerschap te begeleiden. Als dit (nog) niet kan, dan wordt er (eerst) gestart met begeleiding naar zorg of participatie.

Van rijkswege gaat de inburgering van nieuwkomers op de schop. De gemeenten krijgen in 2021 weer de regie over de inburgering. Het einddoel is dat nieuwkomers in Nederland zo snel mogelijk (kunnen) participeren. De gemeente krijgt meer regie en meer ruimte om inburgering integraal en op maat aan te bieden. Dit betekent een extra stimulans om de krapte op de arbeidsmarkt op te vangen en biedt dus positieve kansen voor ondernemers en werkzoekenden.

De SW-bedrijven hebben statushouder als prioritaire doelgroep aangewezen. Samen bereiden wij ons voor op de uitvoering van de nieuwe wet. Wij kiezen voor een parallelle en integrale aanpak waarbij zowel 1) huisvesting; 2) taal & inburgering; 3) maatschappelijke participatie; 4) onderwijs; 5) werk, inkomen en ondernemerschap; en 6) welzijn en gezondheid centraal staan.

4. Inwoners met (dreigende) problematische schulden krijgen eerder, beter en sneller steun

Inwoners met (dreigende) problematische schulden krijgen eerder, beter en sneller steun. De maatschappelijke opgave is het aantal mensen met problematische schulden terug te dringen en mensen met schulden effectiever te helpen. Gemeenten/VNG en het Rijk gaan gezamenlijk optrekken in het kader van de brede schuldenaanpak van het kabinet waar ook andere partijen bij betrokken worden.

De gezamenlijke ambitie is het aantal mensen met schulden substantieel terug te dringen en mensen met schulden effectiever te helpen door beginnende schulden vroeg te signaleren en door mensen die minder zelfredzaam zijn te ontzorgen.

Gemeenten krijgen ook meer mogelijkheden om de kosten van het zogeheten beschermingsbewind te beheersen. Hierbij wordt niet alleen het 'financiële probleem' opgelost, maar wordt ook gestuurd op gedragsverandering.

Gemeenten/VNG zetten zich met name in om de schuldhulp te verbeteren; denk hierbij aan de inzet voor de toegang, korte wachttijden, integraal werken en stress sensitieve dienstverlening, preventie, vroegsignalering, samenwerking met grote uitvoerders, lokaal actieve (maatschappelijke) organisaties en vrijwilligersorganisaties.

Wij willen iedere inwoner die in financiële problemen komt, passende ondersteuning bieden. Daarom zetten we beleid in dat uitgaat van een integrale aanpak en maatwerk. We geven hiervoor uitvoering aan de vastgestelde nota's:

- Beleidsnota Nieuwe instrumenten voor effectieve schuldhulpverlening Budget coaching en Budget-beheer Meierijstad;
- Beleidsnota Herijking beleid Armoedebestrijding 2018 - 2021.

Aandachtspunt bij de schulden- en armoedeproblematiek zijn de ZZP'ers en de stoppende/noodlijdende agrariërs. Dit wordt vanuit de provincie ook als aandachtsgebied verder opgepakt en doorontwikkeld.

5. Meer inwoners leven gezonder zodat ze beter functioneren en minder zorg nodig hebben

Gezondheid is een breed begrip en kan (volgens de gedachtegang van positieve gezondheid) opgesplitst worden in 6 dimensies: sociaal-maatschappelijke participatie, dagelijks functioneren, kwaliteit van leven, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden en zingeving. Als iemand op alle dimensies voldoende scoort kan men spreken van een brede goede gezondheid.

Individuele leefstijlfactoren, de sociale omgeving, de fysieke omgeving en overige leefomstandigheden zijn van grote invloed op de gezondheid van een individu. Vanuit veel, zo niet alle afzonderlijke domeinen en bijbehorend beleid wordt invloed uitgeoefend op de gezondheid van een individu.

Verschillende beleidsterreinen dragen bij aan een positieve gezondheid. Denk hierbij bijvoorbeeld aan sport, cultuur en recreatie.

Vanuit de veranderopgave preventie en innovatie zullen wij in samenwerking met de verschillende beleidsterreinen programma's ontwikkelen die een gezonde leefstijl bevorderen. Bijvoorbeeld sportstimuleringsprogramma's en programma's gericht op gezonde voeding. Daarnaast zullen we programma's ontwikkelen die gericht zijn op maatschappelijke participatie.

6. Inwoners zijn zelfredzamer door meer gelijkwaardige, integrale en laagdrempeliger ondersteuning en zorg in eigen omgeving

De omslag van complexe, verkokerde ondersteuning veraf naar eenvoudige, integrale en preventieve ondersteuning dichtbij (of bij specialistische zorg in de regio) wordt voortgezet. Dit wil zeggen dat inwoners in hun eigen omgeving ondersteuning kunnen krijgen op een laagdrempelige wijze. Hierbij dient breed gekeken te worden naar de behoefte van de inwoner, zodat er integrale ondersteuning en zorg geboden kan worden. Zo zijn bijvoorbeeld de gebiedsteams dicht bij de inwoners georganiseerd en wordt binnen een gebiedsteam integraal gekeken en snel geschakeld om de juiste ondersteuning en zorg in te zetten.

We vinden preventie belangrijk, voorkomen is immers beter dan genezen. Op het gebied van preventie zijn er veel (lokale) partners met wie wordt samengewerkt. Daaronder de welzijns- en maatschappelijke organisaties die een bijdrage leveren aan het mee kunnen (blijven) doen in de samenleving of bijvoorbeeld aan een gezonde leefstijl. De partners zijn vaak juist dicht bij de inwoners te vinden en hebben naast een rol in de preventie ook een rol in vroegsignalering.

We willen bereiken dat inwoners die ondersteuning of zorg nodig hebben, voordat zij zich wenden tot professionele ondersteuning en zorg, al preventief bereikt worden. Dit willen we bewerkstellingen door de krachten te bundelen met lokale voorzieningen en initiatieven. Verder door lokaal inloopvoorzieningen te realiseren waar alle inwoners welkom zijn als bezoeker, vrijwilliger of als deelnemer. Bijvoorbeeld een inloopvoorziening voor financiële problemen of schuldhulp of de coalitie tegen eenzaamheid. De gemeente initieert, stimuleert en/of faciliteert dit soort initiatieven.

7. Meierijstad en de regio werken doelmatiger met meer gebruik van standaarden en data

In het sociaal domein hebben we als gemeente veel contact met onze inwoners en met onze samenwerkingspartners. Deze contacten leveren veel interessante informatie op. Tegenwoordig noemen we deze informatie data. Daarnaast heeft de gemeente de beschikking over zogenaamde basisregistraties. In de basisregistraties verzamelen we informatie over personen en over percelen (geo). Ook samenwerkingspartners verzamelen data. Zo verzamelt bijvoorbeeld de GGD informatie over gezondheid en de politie over veiligheid. Ook landelijk zijn er allerlei organisaties die gegevens verzamelen. Bekend zijn het CBS en het SCP.

Het uitwisselen van data tussen bronhouders verloopt steeds meer via standaarden. Zo zijn er koppelingen tussen basisregistraties om uitwisseling van data te standaardiseren.

Ook in het sociaal domein zijn standaarden ontwikkeld om de communicatie tussen gemeente en zorg-aanbieders doelmatiger te laten verlopen. Deze standaarden zijn ontwikkeld voor de Jeugdwet en Wmo (iJW en iWmo). Deze informatiestandaarden regelen het berichtenverkeer tussen partijen over producten en diensten. Voor de beveiligde uitwisseling van de informatie is er een belangrijke koppeling ontwikkeld: het GGk (Gemeentelijk Gegevensknooppunt). Hiervan wordt steeds meer gebruik gemaakt.

In Meierijstad is er een Dashboard Sociaal Domein (DSD) in ontwikkeling. Het Dashboard Sociaal Domein is een integrale rapportage over de uitvoering van de Wmo, Jeugdwet en de Participatiewet. De rapportage bevat drie elementen: kwantitatieve gegevens, financiële gegevens en een korte tekstuele toelichting en analyse.

De financiële gegevens in deze rapportage hebben betrekking op de inkoop van zorg en hulp, de kosten van de (individuele) voorzieningen en de kosten voor Werk en Inkomen, waaronder het minimabeleid en de schuldhelpverlening. Naast deze financiële lasten zitten er in de gemeentelijke begroting ook nog lasten voor lokaal beleid, preventief beleid, subsidies, gebiedsteam e.d. Alle lasten samen vormen de lasten voor het sociaal domein.

Het Dashboard Sociaal Domein is een groeimodel. De komende jaren worden in het kader van de doorontwikkeling zo nodig onderwerpen toegevoegd. Daarmee komt meer en betere sturingsinformatie beschikbaar. Ambitie is op termijn te komen tot allerlei koppelingen van applicaties, basisregistraties en andere bronnen die rechtstreeks ingevoerd worden in het dashboard.

Naast deze eigen dashboardrapportage zijn ook gegevens over het sociaal domein terug te vinden op de website waarstaatjegemeente.nl. Deze website geeft gemeenten aan de hand van gemeentelijke thema's inzicht in hoe zij ervoor staan op de verschillende maatschappelijke terreinen. Het dashboard kan worden gebruikt voor het opstellen van gemeentelijk beleid of om gemeentelijke cijfers met (buur)gemeenten te vergelijken. Maar ook om de cijfers te vergelijken met de eigen cijfers uit het verleden. Denk aan gegevens als de cijfers van het aantal kinderen in jeugdhulp, het aantal gezinnen met een uitkering of financiële cijfers.

8. Inwoners voelen zich meer eigenaar van lokale voorzieningen en hebben hier meer over te zeggen

De gemeente kent veel lokale voorzieningen. We onderscheiden een tweetal categorieën: fysieke voorzieningen en niet-tastbare voorzieningen oftewel de diensten.

Onder fysieke voorzieningen vallen voornamelijk alle wijkgebouwen en gemeenschapshuizen. Deze worden alle beheerd dan wel geëxploiteerd door beheerorganisaties waarin lokale inwoners vertegenwoordigd zijn. Dit is vaak een stichting met betrokken buurtbewoners die zich inzet voor een toegankelijke voorziening om ontmoeting in de wijk mogelijk te maken. Ook voor sportcomplexen geldt dat deze vaak al beheerd worden vanuit de gemeenschap/vereniging/stichting.

Onder diensten vallen activiteiten en burgerinitiatieven die bijdragen aan de sociale leefbaarheid in de kern of wijk en hulp aan (kwetsbare) inwoners. Er zijn diverse lokale initiatieven in Meierijstad waar eigenaarschap en zeggenschap in de samenleving ligt als het gaat om sociale vraagstukken. Denk hierbij aan Zorg om het dorp en de dorpsauto in Boerdonk, of de bewonerscoöperatie in Wijbosch. Dergelijke initiatieven kunnen rekenen op een meedenkende overheid die op een constructieve en afgestemde wijze ondersteunt - zonder het initiatief over te nemen. Hierbij denken we vanuit publieke waarde (en niet alleen vanuit de regels), en stimuleren/waarderen we het eigenaarschap in de wijk.

9. We verminderen de administratieve last bij professionals in de zorg. Hierdoor is er meer tijd voor hulpvragen

Wij vinden het belangrijk om de zorg efficiënt en effectief organiseren. Door het verminderen van de administratieve last beperken we kosten en is er meer professionele ondersteuning van onze inwoners mogelijk.

We beperken de administratieve last onder andere door de bij doel 7 genoemde inzet van standaarden en data-uitwisseling via het GGk.

Daarnaast kiezen wij er ook bewust voor om regionaal, samen met andere gemeenten gespecialiseerde zorg (Jeugd en Wmo) in te kopen. Op deze manier hoeven zorgaanbieders niet onnodig veel energie te steken in allerlei dure en tijdrovende aanbestedingsprocedures met verschillende gemeenten in onze regio. Het is belangrijk dat professionals bij de klant thuis de beschikking hebben over geautomatiseerde systemen. Denk hierbij aan een geautomatiseerd mobiel regelsysteem. Informatie kan dan snel beschikbaar zijn en worden gedeeld. Aanvragen kunnen sneller worden afgedaan.

10. We stellen de leefwereld van de inwoners centraal en laten daar de systeemwereld zoveel mogelijk op aansluiten

De transformatie in het sociaal domein vraagt ook om een andere klantbenadering. We zijn vaak gewend om bij een vraag te kijken welk aanbod we daar voor in kunnen zetten. In een aantal gevallen is daar ook niets mis mee. Het is goed om basispakket aan zorg en ondersteuning te bieden en een aanbod aan voorliggende voorzieningen.

In een aantal situaties moeten we meer op zoek naar maatwerk, naar een omgekeerde benadering (omgekeerde toets). Sommige problemen los je namelijk alleen op door je te verplaatsen in de leefwereld van de klant en een oplossing te zoeken die niet standaard beschikbaar is. Zo vinden we een oplossing die echt werkt en vaak ook goedkoper is. De klantmanager luistert en is op zoek naar wat de klant echt verder helpt, waarmee de klant echt is geholpen.

Het programma Participeren in Meierijstad (PIM) is heel sterk gericht op deze nieuwe manier van werken. Onze gebiedsteams doen de eerste ervaringen op met deze aanpak. We gaan naast een klant staan en niet tegenover een klant. We zijn niet langer een klantmanager maar een coach. We steken een korte periode veel tijd in een klant. Op een coachende wijze zorgen we er voor dat er weer meer perspectief ontstaat om mee te gaan doen. Of via werk of via een zinvolle dagbesteding. De eerste ervaringen met deze nieuwe aanpak zijn succesvol. PIM draait in Schijndel en Sint-Oedenrode en we gaan het in 2019 ook in Veghel uitrollen. In Veghel (Proeftuin Veghel) gaan we naast de projecten PIM Werkt!, PIM Vitaal! en PIM Actief! ook PIM Support! inzetten. PIM Support! helpt om de juiste zorg in te zetten die nodig is om de stap naar maatschappelijk participatie te zetten. We zien bij een aantal inwoners dat zij hulp of een interventie nodig hebben om weer mee te kunnen doen. Dit kunnen heel verschillende interventies zijn. Belangrijk hierbij is onze coachende aanpak die steeds verbinding legt met de leefwereld van onze inwoner. We investeren in de relatie met onze inwoner. Zo ontstaat verbinding en vertrouwen. Samen werken we vervolgens aan perspectief.

Bij PIM Veghel (Proeftuin Veghel) gaan we ook intensiever met onze partners op zoek naar innovatie. Zorg en ondersteuning zo dicht mogelijk bij de mensen organiseren. We gaan werken vanuit gebiedsteams. Daarin zijn verschillende deskundigheden samengebracht die het gebied goed kennen (in verbinding staan met de lokale initiatieven, organisaties en sleutelfiguren).

We gaan op zoek naar innovatie. We gaan op zoek naar de leefwereld van onze inwoners.

11. Hulp voor onze inwoners is dichtbij en snel beschikbaar

De samenwerking met partners voor maatwerkvoorzieningen zoals zorgaanbieders en leveranciers van hulpmiddelen, is op basis van inkoop, aanbestedingen en gemeenschappelijke regelingen. Voor deze samenwerking gelden uitgangspunten als ondersteuning zo dicht mogelijk bij de burger aanbieden. Deze hulp wordt ingekocht vanuit regionale samenwerking. Ten aanzien van de inkoopafspraken vanaf 2020 is het uitgangspunt dat de manier van inkopen ondersteunend is aan het doel om de zorg voor onze inwoner zo dichtbij mogelijk te bieden en dat deze ook snel beschikbaar is. Dit houdt in dat er meer ruimte is voor lokale organisatie en innovatie en er meer lokaal gestuurd kan worden.

Op dit moment wordt er een lokale pilot voorbereid: de proeftuin/PIM Veghel. Deze pilot gaat al uit van de gedachte om meer zorg lokaal te organiseren.

Uiteraard heeft een verschuiving van regionaal naar lokaal georganiseerd ook consequenties voor betrokken organisaties en hoe de toegang tot zorg is vormgegeven. In 2019, met name de tweede helft van het jaar, zal daarom worden gewerkt aan het doorontwikkelen van de toegang.

12. We leggen verbinding tussen het sociaal domein en het domein veiligheid

Meierijstad heeft de ambitie voor iedereen een veilige leefomgeving te realiseren en een inclusieve samenleving te zijn. Door allerlei maatschappelijke ontwikkelingen en de groeiende complexiteit van zorgvragen bij kwetsbare inwoners, moeten we op het snijvlak van zorg en veiligheid meer integraal gaan werken om deze ambitie te kunnen realiseren.

Bij een deel van onze inwoners, bijvoorbeeld mensen met psychische kwetsbaarheid, ex-gedetineerden, dak- en thuislozen, verslaafden, overlast gevende jeugd en mensen met dementie kan bovendien een veiligheidsrisico ontstaan. Voor henzelf, maar ook voor hun omgeving.

Samen willen we ervoor zorgen dat ook deze inwoners zich veilig voelen en dat we voor hen de juiste zorg, begeleiding en aanpak organiseren. We willen voorkomen dat zorgsituaties ten onrechte beschouwd worden als veiligheidskwesties of daarin uitmonden, maar acteren waar nodig vanuit het veiligheidsperspectief.

Dat vraagt om een persoonsgerichte aanpak waarin zorg- en veiligheidspartners de krachten bundelen en samen optrekken in preventie, zorg en ondersteuning, maar ook toezicht, handhaving en dwang. We zetten instrumenten in van beide domeinen. Hiermee vergroten we de kans op succesvolle, duurzame oplossingen voor deze inwoners.

ALGEMEEN

Inclusieve samenleving

In Nederland wonen twee miljoen mensen met een beperking. Deze mensen komen vaak meer uitdagingen in hun leven tegen dan anderen. Zij hebben soms nog ongelijke kansen om mee te kunnen doen binnen de samenleving.

In juli 2016 heeft Nederland het 'VN-verdrag voor rechten van mensen met een beperking' geratificeerd. Dit is de start geweest van een landelijke aanpak voor een betere positie van mensen met een beperking. Dit heeft geleid tot een landelijk programma: 'VN-Verdrag, Onbeperkt meedoen!'. Voor gemeenten betekent dit dat zij ook uitvoering moeten geven aan dit VN-Verdrag.

Gemeente Meierijstad gaat graag aan de slag met het VN-verdrag. Sterker nog, we zijn al begonnen. Wij zijn dan ook het koplopermanifest aangegaan samen met 24 andere koplopergemeenten in Nederland. Het college wil dat iedereen in Meierijstad mee kan doen, ook als je een beperking hebt. Dit vraagt om een gezamenlijke inzet van de hele gemeentelijke organisatie.

Zoals gezegd, zijn we al begonnen. Zo is een nulmeting georganiseerd, is een projectgroep gevormd, is een bewustwordingstraject in gang gezet binnen de gemeente en is gestart met het maken van een lokale inclusie agenda. Overigens zien wij de inclusieve samenleving breder dan alleen de beperkingen genoemd in het VN-Verdrag. Dus naast lichamelijke of geestelijke beperkingen kijken wij ook naar inwoners die niet of minder in staat zijn om mee te doen in de samenleving door bijvoorbeeld financiële problemen of taalbeperkingen.

Wat willen we bereiken

- Bewustwording verbeteren en kennisoverdracht over wat mensen met een beperking nodig hebben om beter deel te kunnen nemen aan de samenleving. Zowel binnen de gemeentelijke organisatie als daarbuiten. Bijvoorbeeld bij ondernemers, maatschappelijke organisaties, instellingen en inwoners;
- In vervolg hierop verbeteren van de bejegening van mensen met een beperking;
- Dat inclusie hoog op de bestuurlijke en ambtelijke agenda komt te staan;
- Opstellen van een lokale inclusie agenda voor heel Meierijstad en dit per leefdomein uitwerken in een actieprogramma.

A photograph of a man in a wheelchair at a playground. He is wearing a dark hoodie and jeans, and is holding onto a red rope. In the background, there are other children and playground equipment. The image is partially covered by a blue banner with the title.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Verstrekken van structurele subsidie aan Stichting Toegankelijk Meierijstad (STM);
- Nulmeting door Stichting Zet om te bepalen hoe inclusief het beleid van gemeente Meierijstad is. Dit is gedaan door in gesprek te gaan met ambtenaren;
- Nulmeting besproken met externe belanghebbende en ervaringsdeskundigen. Hieruit is de projectgroep Inclusieve Samenleving ontstaan. Zij hebben ook als rol om externe ambassadeurs te zijn voor in de inclusieve samenleving;
- Aanmelding en selectie als koplopergemeente voor het VN-Verdrag Handicap;
- Projectgroep heeft bewonersbijeenkomst georganiseerd om informatie op te halen bij ervaringsdeskundigen en belanghebbenden als input voor de lokale inclusie agenda;
- Schouwen van 100 gemeentelijke openbare gebouwen en alle stemlocaties door STM. Zij toetsen aan een breed pakket van toegankelijkheidseisen en geven de gemeente aanbevelingen voor verbetering;
- Ontwikkelen en geven workshops inclusieve samenleving aan ambtenaren. De workshop wordt verzorgd door STM en Stichting Zet en heeft als doel kennisoverdracht, ervaren hoe het is om een beperking te hebben en hierdoor bewustwording te realiseren.

Lopend

- Periodiek overleg met STM, o.a. kwartaalgesprekken tussen STM en ambtenaren van verschillende disciplines;
- Aanbevelingen uit de schouw van 100 gemeentelijke openbare gebouwen en stemlocaties bekijken en beoordelen welke aanbevelingen worden overgenomen en uitgevoerd;
- Opstellen lokale inclusie agenda 2019-2020.

Startend

- Lokale inclusie agenda uitwerken in een actieprogramma. Dit actieprogramma wordt per leefdomein in kleine groepen uitgewerkt. Door de betreffende ambtenaren, ervaringsdeskundigen, leden projectgroep en op basis van wat is opgehaald tijdens de bewonersbijeenkomst;
- Ambassadeurs per werkatelier om de inclusie gedachte in het werk van dat atelier te bewaken en te stimuleren;
- Bewustwordingscampagne voor zowel interne (gemeenteambtenaren en gemeenteraad) als externe partijen.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10 en 11.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Sociale kaart

Het idee voor het opzetten en faciliteren van een sociale kaart komt vanuit de verschillende stakeholders (van belangengroepen tot individuele burgers). Zij hebben aangegeven hier behoefte aan te hebben. Een sociale kaart geeft een overzicht van alle hulp en ondersteuning die de gemeente en partners kunnen bieden aan inwoners van de gemeente Meierijstad. Er bestaan echter verschillende beelden over. We zijn behoudend in onze verwachtingen van een sociale kaart.

Waar staan we nu?

Er is (nog) geen sociale kaart in gemeente Meierijstad. Wel is er een aantal 'losse' kaarten, zoals een website van bewonersplein in voormalige gemeente Veghel en van dorpsraad Zijtaart. Om de exacte behoeften van de betrokken partijen te peilen, gaan we met hen in gesprek. Daarnaast loopt een traject met organisatie Sociale Kaart Nederland, die ons voorziet in informatie voor een nieuwe sociale kaart.

Wat willen we bereiken

Informatievoorziening aan alle (kwetsbare) inwoners (met een hulpvraag) verbeteren. Hierbij hebben we nadrukkelijk ook aandacht voor de lokale dienstverlenende initiatieven vanuit de samenleving.

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Duiding van een sociale kaart;
- Onderzoek naar mogelijkheden van een sociaal kaart; welke varianten?

Lopend

- Uitwerking voorstel definitieve keuze sociale kaart.

Startend

- Opstarten en invulling geven sociale kaart;
- Uitrol en lancering sociale kaart.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 5, 6, en 11.

Gezondheid

Het gezondheidsbeleid 'Samen Gezond in Meierijstad' is in 2018 vastgesteld door de gemeenteraad. Elk jaar wordt het uitvoeringsplan bijgewerkt en aangevuld met acties of ontwikkelingen. De opzet, prioritering en budgetverdeling blijft gedurende de doorlooptijd van het gezondheidsbeleid (2018 - 2021) onveranderd. Het uitvoeringsplan voorziet de negen benoemde speerpunten uit het gezondheidsbeleid van concrete acties. Per speerpunt staat beschreven wat het effect is, wat bereikt moet worden en de bijbehorende budgettering, prioritering en de aandachtsgebieden.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Wat willen we bereiken?

- Minder kinderen met overgewicht;
- Volwassenen en ouderen met overgewicht stabiliseert;
- Minder jongeren onder de 18 drinken alcohol, experimenteren met drugs of beginnen met roken;
- Volwassen matigen hun alcoholgebruik;
- Meer inwoners die gebruik maken van de openbare ruimte om te ontspannen, bewegen of ontmoeten;
- Minder inwoners die hinder ondervinden van geluid- of geuroverlast;
- Regiobrede aanpak Gezonde en Vitale Regio (RSA).

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- De gezondheidsnota is in 2018 vastgesteld door de gemeenteraad;
- Het uitvoeringsplan is samen met partners opgesteld en vastgesteld door het college;
- Preventie en handhavingsplan is vastgesteld door het college.

Lopend

- Blijvende uitvoering van lopende acties benoemd in de nulmeting van uitvoeringsplan gezondheidsbeleid;
- Uitvoering van het project Duurzame Inzetbaarheid bij minimaal 40 werkgevers in de regio als onderdeel van de regiobrede aanpak Gezonde en Vitale Regio.

Startend

- Uitvoering van nieuwe acties benoemd in het uitvoeringsplan gezondheidsbeleid.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 5 en 6.

2. BELEIDSONDERWERPEN

WELZIJN

Voor de gemeente Meierijstad is het welzijn van burgers belangrijk. Niet voor iedereen is meedoen aan de maatschappij vanzelfsprekend. Daarom wordt er onder andere geïnvesteerd in het welzijnswerk als algemene voorziening. Doel hiervan is dat inwoners kunnen deelnemen aan de samenleving en zelfredzame burgers zijn die regie hebben over hun leven. Inzet van welzijn draagt bij aan de sociale cohesie en wijk of buurt en aan meer maatschappelijke inzet.

De focus van het welzijnswerk ligt met name op kwetsbare burgers met een ondersteunings- of zorgbehoefte. Welzijn heeft een rol in het vroegtijdig signaleren, benoemen en oplossen van problemen van burgers en samenleving. Daarmee draagt welzijn in belangrijke mate bij aan het voorkomen dat problemen verergeren, waardoor later in het proces zwaardere hulp of zorg moet worden ingezet.

Richtlijnen voor het welzijnswerk zijn: aansluiten bij de vraag van de burger, versterken van de eigen kracht, zichtbaar zijn in wijk en dorp, samenwerken en integraliteit en het zoeken naar duurzame, effectieve en efficiënte oplossingen met ruimte voor de professional.

Vrijwilligersbeleid

Vrijwilligers zijn een onmisbare schakel binnen het verenigingsleven en spelen een belangrijke rol in onze samenleving. Vrijwilligersbeleid is de paraplu waaronder o.a. de visie op vrijwilligers en het vrijwilligerswerk wordt gepositioneerd. Het is van belang om de vrijwilligers die we hebben te behouden en te waarderen en inwoners warm te maken voor vrijwilligerswerk. Hierbij wordt niet alleen gedacht aan vrijwilligers die actief zijn in het verenigingsleven maar juist ook op het gebied van zorg en welzijn.

Vrijwilligers zijn een belangrijke schakel bij het vroegsignaleren. Zij hebben vaak een groot netwerk en sluiten aan bij de leefwereld van inwoners. Vrijwilligerswerk kan gebruikt worden om weer aansluiting te vinden in de maatschappij of om de weg naar dagbesteding of werk te vinden.

Bestaande vrijwilligersactiviteiten en mantelzorg zien we als tegenprestatie in het kader van de Participatiewet. Dit is vastgelegd in de verordening. De eigen motivatie van de bijstandsgerechtigde is het uitgangspunt. Daarom sluiten we aan bij de persoonlijke wensen. De tegenprestatie is niet gericht op toeleiding naar de arbeidsmarkt. Wel maken bijstandsgerechtigden door deelname aan de tegenprestatie een stapje op de participatieladder.

Als gevolg van de veranderende samenleving zien we dat de druk op vrijwilligers toeneemt, dat de vraagstukken waarvoor vrijwilligers worden ingezet complexer worden en daarmee dat het vrijwilligerswerk aan het veranderen is. Daarom zetten we in op drie pijlers: stimuleren, waarderen en faciliteren.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Uit regionaal onderzoek blijkt:

- dat 47% van de inwoners van Meierijstad aan vrijwilligerswerk doet;
- dat 86% van de vrijwilligers zich gewaardeerd voelt;
- dat 80% van de vrijwilligers zich ondersteund voelt.

De bestaande vrijwilligerssteunpunten spelen een grote rol in het stimuleren van vrijwilligers. We willen de positie van de vrijwilligerssteunpunten verstevigen.

Wat willen we bereiken?

Stimuleren:

We spelen in op de behoeften van de vrijwilligers, we matchen vraag en aanbod op het gebied van vrijwilligerswerk en hulpvragen sluiten aan op de talenten en interesses van vrijwilligers. We weten onze vrijwilligers te vinden en vinden nieuwe manieren om hen te betrekken. Dit leidt tot een grotere groep actieve vrijwilligers:

- We stimuleren om vrijwilligerswerk te gaan doen;
- We stimuleren dat de huidige vrijwilliger, vrijwilliger blijft.

Waarden:

We spreken waardering uit voor de vrijwilligers in en uit Meierijstad en erkennen hen. Dit zorgt ervoor dat vrijwilligers zich gewaardeerd voelen. Jaarlijks organiseren we gemeentebreed een moment om vrijwilligers te bedanken voor hun inzet ten behoeve van de gemeenschap. Daarnaast stimuleren we dat organisaties die met vrijwilligers werken, hun vrijwilligers ook waarderen.

Faciliteren:

We nemen drempels weg die het uitvoeren van vrijwilligerswerk bemoeilijken. We zorgen voor een goede informatievoorziening, deskundigheidsbevordering, voor een vrijwilligersverzekering en we zorgen voor ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Wij bieden de vrijwilligers (collectieve) ondersteuning op basis van vragen en behoeften.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Wat gaan we daarvoor doen (voornemen)

- We inventariseren wat er op het gebied van vrijwilligers gebeurt in onze gemeente;
- Samen met de vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties verder uitwerken van vrijwilligersbeleid op basis van behoeften. Het resultaat hiervan wordt in 2020 aan het college voorgelegd;
- Afstemming met de welzijnspartners over het door ontwikkelen van de mogelijkheden van deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers;
- We onderzoeken welke drempels er zijn voor vrijwilligers/het uitvoeren van vrijwilligerswerk (ook in relatie tot betaald werk) en nemen deze zo veel mogelijk weg.

Gedaan/Lopend

- Vrijwilligers worden jaarlijks gewaardeerd door de gemeente. In 2019 is er een filmfestival georganiseerd voor alle vrijwilligers in Meierijstad. Zij worden niet persoonlijk, maar via de bij ons bekende verenigingen uitgenodigd. Deze waardering komt structureel terug, de vorm kan jaarlijks wijzigen;
- We zorgen voor deskundigheidsbevordering van vrijwilligers om hen beter toe te rusten op de taken die zij uitvoeren. Deskundigheidsbevordering is ook een vorm van waardering;
- We subsidiëren onze welzijnspartners voor ondersteuning van vrijwilligers. Dit uit zich onder andere in het vrijwilligerssteunpunt. Hier kunnen vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties terecht met vragen, voor ondersteuning, bemiddeling, deskundigheidsbevordering etc;
- Onze welzijnspartners participeren in PIM-actief.
- Bij uitvoering van de Participatiewet wordt het verrichten van werkzaamheden als vrijwilliger gestimuleerd, in het bijzonder voor degenen die nog niet kunnen re-integreren op de arbeidsmarkt;
- Vrijwilligers van de gemeente Meierijstad zijn verzekerd via de vrijwilligersverzekering van de gemeente. De online informatievoorziening rondom de collectieve vrijwilligersverzekering wordt verbeterd;
- We investeren in de Beursvloer, waar bedrijfsleven en vrijwilligersorganisaties elkaar kunnen ontmoeten en samenwerking aan kunnen gaan.

Vervolg

Hierboven is beschreven wat we op het gebied van vrijwilligers willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. We realiseren ons ook dat vrijwilligers steeds meer te maken krijgen met een veranderende samenleving en mogelijk ook met complexe(re) vraagstukken dan voorheen. Daar willen we actief op inspelen. Het vrijwilligersbeleid zal daarom in samenspraak met de doelgroep verder geconcretiseerd worden op basis van behoeften.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 2 en 3.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Mantelzorg

Een van de ambities van onze gemeente is het mensen mogelijk maken om langer thuis te kunnen blijven wonen, met behulp van het eigen sociale netwerk en eventueel met ondersteuning vanuit de gemeente. Mantelzorgers hebben daarbij een belangrijke rol.

Meerijstad heeft oog voor de vaak zware belasting van mantelzorgers, naast werk, zorg voor hun eigen gezin en vrijwillige inzet. Samen met onze maatschappelijke partners willen we overbelasting voorkomen door waar nodig en mogelijk onze mantelzorgers te faciliteren en te ondersteunen. We helpen hen hun zorg mogelijk te maken en we tonen hen onze waardering.

Wat willen we bereiken?

- Mantelzorgers zijn moeilijk te vinden, ze vormen een verborgen groep mogelijk kwetsbare inwoners. We spannen ons in om de mantelzorgers in Meerijstad en hun ondersteuningsbehoeften steeds beter te leren kennen;
- Jonge mantelzorgers zijn een specifieke groep mantelzorgers. We willen ook hen en hun ondersteuningsbehoeften beter leren kennen. Samen met maatschappelijke partners zoals scholen en welzijnsorganisaties zorgen we ervoor dat zij zich ondanks hun zorgtaak goed kunnen ontwikkelen en optimaal kunnen participeren in de samenleving;
- In onze eigen organisatie en bij de samenwerkingspartners is voldoende deskundigheid in het signaleren van mantelzorg en het bieden van ondersteuning;
- Door mantelzorgers zo goed mogelijk te ondersteunen en te faciliteren maken we mantelzorg mogelijk en voorkomen we overbelasting;
- Mantelzorgers vinden een luisterend oor, merken dat zij in hun zorg niet alleen staan en voelen zich gewaardeerd;
- Mantelzorgers zijn goed geïnformeerd over ondersteuningsmogelijkheden en waarderingsvormen die binnen en door onze gemeente geboden worden.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

- Klantmanagers en samenwerkingspartners zijn zich bewust van de vaak zware taak van mantelzorgers en besteden aandacht aan de ondersteuning en waardering van mantelzorgers in cliënt- en keukentafelgesprekken. Zij zijn in staat zelf (praktische) hulp en ondersteuning te bieden of hiernaar te verwijzen;
- Mantelzorgbeleid gericht op ondersteuning en waardering is geharmoniseerd in de drie kernen;
- Er zijn steunpunten voor informatie en advies bij onze welzijnsorganisaties. De steunpunten bieden voorlichting, educatie en informatie over onder meer individuele begeleiding, respijtzorg, lotgenotencontact, ondersteuningsgroepen, cursussen en trainingen, belangenbehartiging, praktische hulp en een luisterend oor;
- In alle kernen worden mantelzorgers volgens dezelfde formule gewaardeerd. We maken hierin lokale initiatieven en accenten mogelijk;
- Bij het bepalen van uitkeringsverplichtingen wordt rekening gehouden met mantelzorgsituaties.

Lopend

- Deskundigheidsbevordering van klantmanagers en samenwerkingspartners in het herkennen van signalen van (overbelaste) mantelzorg;
- Jaarlijks organiseren en evalueren we samen met maatschappelijke partners en mantelzorgers een keuzemenu aan waarderingsmogelijkheden: lokale waarderingsbijeenkomsten, cadeaubonnen, workshops;
- Waar nodig maken we het gebruik van mantelzorgwoningen mogelijk door versoepeling van voorwaarden en procedures;
- Aan de ondersteuning en waardering van jonge mantelzorgers wordt bijzondere aandacht besteed in speciale programma's.

We richten ons hierbij op;

1. Deskundigheidsbevordering van hulpverleners, leerkrachten, klantmanagers en sociaal werkers met als doel het vroeg signaleren en opsporen van jonge mantelzorgers;
2. Onderzoeken of het ondersteuningsaanbod past bij de vraag van jonge mantelzorgers door met hen in gesprek te gaan. Waar nodig passen we het aanbod aan;
3. Het (praktisch) ondersteunen van jonge mantelzorgers, zowel collectief als individueel;
4. Het trainen van jongerenwerkers, sociaal werkers en ervaringsdeskundigen in het geven van voorlichting en begeleiding van jonge mantelzorgers;
5. De ontwikkeling van voorlichtingsmateriaal, passend bij de doelgroep;
6. We organiseren lotgenotencontact en waardering, passend bij de doelgroep.

Startend

- Speciaal project voor jonge mantelzorgers gericht op ondersteuning. We sporen jonge mantelzorgers op door onder meer sociale teams en onderwijs deskundig te maken in het herkennen van mantelzorgers;
- We gaan met jonge mantelzorgers in gesprek, leiden ervaringsdeskundigen op, bieden ondersteuning;
- We organiseren lotgenotencontact en waardering passend bij de doelgroep;
- Waar nodig maken we het gebruik van mantelzorgwoningen mogelijk door versoepeling van voorwaarden en procedures.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 5,6 en 11.

Eenzaamheid

In navolging van het Pact voor Ouderen van het ministerie en één van de speerpunten uit het gezondheidsbeleid - verlichten van eenzaamheid bij jongeren en ouderen-, heeft gemeente Meierijstad samen met lokale professionele en vrijwillige organisaties de krachten gebundeld en is een lokale coalitie tegen eenzaamheid opgestart.

Uiteraard heeft het thema eenzaamheid niet alleen raakvlakken met het gezondheidsbeleid maar ook met andere beleidsterreinen binnen welzijn, zoals de inclusieve samenleving, dementievriendelijke gemeente, vrijwilligerswerk, laagdrempelige inloopvoorzieningen en dagbesteding.

Wat willen we bereiken?

- Ambitie van de lokale coalitie tegen eenzaamheid is: versterken en faciliteren van huidige voorzieningen en nieuwe lokale initiatieven die organisaties niet alleen kunnen doen of die gemeentebreed zijn;
- Doelen van lokale coalitie tegen eenzaamheid die bijdragen aan het speerpunt eenzaamheid in het gezondheidsbeleid zijn:
 1. Taboe doorbreken
 2. Deskundigheidbevordering
 3. Informeren
- Deze activiteiten dragen ertoe bij dat iedereen mee kan doen in Meierijstad (inclusie) en uitsluiting door eenzaamheid wordt verminderd.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Gezondheidsbeleid is vastgesteld door de raad;
- Aftrapbijeenkomst en oprichting stuurgroep coalitie tegen eenzaamheid;
- Stimuleren en ondersteunen van lokale initiatieven die eenzaamheid tegengaan zoals voor jongeren Join Us , voor uitkeringsgerechtigden via de PIM projecten of via inloopvoorzieningen zoals Pieter Bruegelhuis of Damiaancentrum.

Lopend

- Stimuleren en ondersteunen van lokale initiatieven die eenzaamheid tegengaan;
- Boekje met lokale voorzieningen en initiatieven die eenzaamheid tegengaan.

Startend

- Ad 1 taboe doorbreken:
 - opstellen communicatieplan
- Ad 2 en 3 deskundigheidsbevordering en informeren:
 - elke bijeenkomst van de coalitie tegen eenzaamheid bevat presentaties van lokale voorzieningen en initiatieven in dat deelgebied van Meierijstad;
 - aanvullen en actualiseren van boekje met lokale voorzieningen en initiatieven die eenzaamheid tegengaan. En die later digitaal beschikbaar stellen;
- Mocht er rijkssubsidie beschikbaar komen voor lokale coalities tegen eenzaamheid dan subsidieverzoek indienen.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 5, 6 en 8.

Dementievriendelijke gemeente

Meierijstad is een dementievriendelijke gemeente. Samen met ons netwerk vrijwilligers en maatschappelijke partners maken we de maatschappelijke participatie van mensen met dementie en hun mantelzorgers in onze gemeente mogelijk.

Wat willen we bereiken?

- Er is in onze gemeente bekendheid over en begrip en tolerantie voor de problematiek rond dementie;
- Onze inwoners, verenigingen, onderwijs, bedrijven en instellingen worden gestimuleerd mensen met dementie en hun mantelzorgers te ondersteunen en hen te helpen optimaal te participeren in onze samenleving.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- In elke kern is een netwerk actief dat aandacht vraagt voor de problematiek en ondersteuning rond mensen met dementie en hun mantelzorgers. De gemeente participeert in de netwerken en faciliteert waar nodig en mogelijk.

Lopend

- Door het jaar heen worden diverse voorlichtingsbijeenkomsten en activiteiten georganiseerd om inwoners, onderwijs, instellingen, bedrijven etc. bewust te maken van de problematiek en ondersteuning rond dementie. Men wordt gewezen hoe zij deze groep medemensen kunnen helpen en ondersteunen bij de participatie in onze samenleving. De gemeente participeert en faciliteert waar nodig en mogelijk.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 5, 6 en 11.

Inloopvoorzieningen en laagdrempelige dagbesteding

Als gemeente willen we stimuleren dat er lokale inloopvoorzieningen zijn waar inwoners voor verschillende (dag)activiteiten terecht kunnen, maar waar ook uiteenlopende vormen van ondersteuning aanwezig zijn. Hierdoor is dagbesteding voor en ondersteuning aan inwoners laagdrempelig voor handen. Een inwoner die een kop koffie komt drinken bij een inloopvoorziening kan daar ook terecht voor vragen over financiële problemen, vrijwilligerswerk of eenzaamheid.

Ook bij het thema inloopvoorzieningen en dagbesteding komen de raakvlakken tussen de verschillende beleidsterreinen binnen welzijn duidelijk naar voren. Dus inloopvoorzieningen en dagbesteding hebben raakvlakken met bijvoorbeeld de inclusieve samenleving, dementievriendelijke gemeente, vrijwilligerswerk, ontlasting mantelzorgers, enz.

Wat willen we bereiken?

- Door het stimuleren van inloopvoorzieningen verspreid in Meierijstad willen we bereiken dat inwoners in hun eigen omgeving kunnen deelnemen aan activiteiten;
- Door het bieden van laagdrempelige lokale dagbesteding/dagactiviteiten willen we bewerkstelligen dat iedereen kan mee doen in Meierijstad (inclusie);
- Mensen die problemen en vragen hebben over geldzaken worden vaak te laat bereikt. De schulden zijn dan al ontstaan en opgelopen. Vroegsignalering en laagdrempelige adequate hulp met inzet van ervaringsdeskundigen en vrijwilligers helpt om schuldenproblematiek en langdurige armoede te voorkomen.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Subsidiering van inloopvoorzieningen met dagbesteding zoals Pieter Brueghelhuis en Damiaancentrum;
- Subsidiëring van organisaties die dagactiviteiten organiseren voor inwoners, zoals welzijnsorganisaties, KBO's, Zonnebloem enz.

Lopend

- Subsidiëring wordt na harmonisering voortgezet;
- Faciliteren pilot Geld en Zo. Inwoners kunnen in gebouw in de wijk (Spectrum) waar zij al binnenlopen voor allerlei activiteiten ook terecht voor vragen over financiën. Deze pilot is enerzijds preventief en biedt anderzijds hulp. Als de pilot succesvol is, zal deze over heel Meierijstad worden uitgerold.

Startend

- Evaluatie pilot Geld en Zo. Als de pilot succesvol is, zal deze over heel Meierijstad worden uitgerold;
- Inzichtelijk maken van dagbesteding qua locatie, bezoekers, soort activiteiten en een behoeftepeiling doen. Op basis hiervan bekijken of nieuwe dagbestedingslocaties nodig zijn of dat er voor inwoners met bepaalde achtergrond passende dagbesteding ontbreekt. Dit om te faciliteren dat iedereen mee kan doen in Meierijstad (inclusie).

Doelen van de visie

Inzet op doelen 4, 6 en 8.

Zorg en Veiligheid

Zorg- en veiligheidspartners werken lokaal en regionaal intensief samen aan domeinoverstijgende vraagstukken en complexe casuïstiek. We werken preventief, signaleren in een vroeg stadium problemen rond kwetsbare inwoners zoals mensen met psychosociale problematiek, ex-gedetineerden, verslaafden, dak- en thuislozen en voorkomen escalatie. De expertise van het sociaal domein wordt ingezet bij veiligheidsthema's als radicalisering, jeugdoverlast, ondermijning, polarisatie, diverse projecten.

Wat willen we bereiken?

- Preventie, vroegsignalering, voorkomen van escalatie en een passende aanpak van complexe problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid;
- Sluitende keten in de samenwerking van zorg en veiligheid;
- Hoog niveau van sociale veiligheid; (kwetsbare) inwoners voelen zich veilig in Meierijstad;
- Voorkomen van (escalatie van) jeugdoverlast.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Buurtbemiddeling;
- Begin van wederzijdse deskundigheidsbevordering;
- Begin van verbetering overlegstructuur zorg-veiligheid.

Lopend

- Ontwikkeling van (interne en externe) efficiënte procedures en samenwerkings- en prestatieafspraken met zorg- en veiligheids-partners en woningcorporaties om complexe problematiek bij kwetsbare volwassenen en jeugd beter te kunnen voorkomen en aanpakken;
- Pilot Wijk GGD als opmaat voor de structurele aanpak mensen met verward gedrag vanaf 2020;
- Project Thuis in de Wijk: lokale implementatie van de regionaal gemaakte afspraken in Meierijstad, in het kader van de kanteling beschermd wonen met als doel succesvolle terugkeer van kwetsbare groepen naar de samenleving;
- De (na)zorg aan gedetineerden die op korte termijn vrij komen wordt vroeg opgepakt zodat recidive wordt voorkomen en soepele terugkeer naar de samenleving wordt bevorderd.

Start

- Aandacht voor de aanpak van complexe problematiek in de ontwikkeling van onze interne organisatie aan de hand van bijvoorbeeld het AVE model escalatiemodel;
- Ontwikkeling passend aanbod maatschappelijke opvang (zie apart format);
- Diversiteitsbeleid en anti-discriminatie: inwoners wonen met plezier, voelen zich gelijk behandeld en voelen zich veilig in Meierijstad ongeacht hun leeftijd, geslacht, afkomst, religie en seksuele voorkeur;
- Beleidsontwikkeling- en implementatie WVGZ;
- Ontwikkeling efficiënte aanpak om jeugdoverlast te voorkomen en te beheersen.

Doelen van de visie

Inzet op doel 12.

WMO

Doorontwikkeling maatwerkvoorziening

In 2015 zijn oude en nieuwe gemeentelijke taken op het terrein van welzijn en ondersteuning samengebracht in de wet: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Sinds 2015 is sprake van passende hulp op maat op het gebied van zelfredzaamheid en participatie. Hierbij wordt uitgegaan van de persoonlijke situatie van de inwoner. De afgelopen jaren heeft de focus gelegen op zorgcontinuïteit en grip krijgen op nieuwe Wmo-taken; de transitie.

De druk op maatschappelijke ondersteuning is de laatste tijd toegenomen door vergrijzing, complexiteit, druk op mantelzorgers/vrijwilligers en het abonnementstarief. Door deze ontwikkelingen komt de focus steeds meer te liggen op de wijze waarop de Wmo maatwerkvoorzieningen verder kunnen worden ontwikkeld; de transformatiefase. Na een periode van bouwen, breekt nu de optimalisatie fase aan. Wat kan beter? Waar lukt het om preventieve maatregelen in te zetten? Waar zien wij het tegenovergestelde effect? Maar ook: waar worden wij beperkt in onze transformatie door andere wet- en regelgeving (zoals de Zorgverzekeringswet en de Wlz)?

De transformatiefase vraagt om innovatie en om verandering in denken. Dat doorlopende proces vraagt om ruimte om ervaringen op te doen, te experimenteren. Te leren wat werkt, en wat niet werkt.

Wat willen we bereiken?

Maatwerkvoorzieningen houdbaar en betaalbaar houden.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Inzetten op preventie (welzijn);
- Inzetten op eigen kracht, sociaal netwerk;
- Inzetten op algemene voorzieningen.

Lopend

- Inzetten op preventie, eigen kracht, sociaal netwerk, meer algemene voorzieningen;
- Resultaten monitoren;
- Experimenteren met andere contractvormen: klantmanager wordt steeds meer een generalist, aanbieders steeds meer een specialist;
- Innovatief denken stimuleren bij beleid, toegang en aanbieders.

Start

- Op diverse manieren aanbieders prikkelen om te experimenteren/ innoveren;
- Experimenteren met nieuwe vormen, zoals proeftuin Veghel;
- Het verder uitbouwen van monitoring.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Beschermd Wonen (BW) is een voorziening voor mensen met psychische problemen die in verschillende woonvormen, met verschillende gradaties aan begeleiding dienen te wonen. Maatschappelijke Opvang (MO) is bedoeld als tijdelijke opvangplaats, zoals crisisopvang of nachtopvang. Tot en met 2020 ontvangt de centrumgemeente Den Bosch de rijksmiddelen en zijn zij verantwoordelijk voor het regelen van BW en MO.

Vanaf 2021 krijgen de afzonderlijke regiogemeenten, waaronder Meierijstad, zelf de rijksmiddelen. Gelet hierop moet een visie worden geformuleerd over wat we nog gezamenlijk (regionaal) willen oppakken en wat lokaal. Hierbij willen we ook een kanteling realiseren zodat inwoners niet langer dan nodig in een bepaalde voorziening blijven. Als doorstroming uit MO realistisch is of als afschaling van intensiviteit van ondersteuning en BW kan, dan dient dit voor onze inwoners mogelijk te zijn.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Wat willen we bereiken?

- Bepalen nieuwe regionale en lokale visie op BW en MO, ingaand per 2021;
- Terugdringen wachttijd en verblijfsduur bij MO;
- Variëteit aan woonvoorzieningen realiseren voor mensen die op dit moment nergens goed terecht kunnen;
- Integrale oplossingen nodig conform 5 vuistregels Thuis in de Wijk;
- Gemeente draagt zorg voor haar aandeel in de 5 vuistregels Thuis in de Wijk;
- Een andere woon- en leefsituatie met snellere doorstroom naar lichtere ondersteuning en meer zelfstandigheid voor cliënten met een vorm van beschermd of begeleid wonen.

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Evaluatie van huidige inrichting en functioneren van toegang tot en uitstroom uit BW en MO.

Lopend

- Reële kostprijsberekening van MO plaats;
- Uitvoering van de huidige regiovisie beschermd wonen, inclusief de kantelingsopdracht;
- Project Thuis in de wijk;
- Samen met zorginstanties, welzijn en woningbouwverenigingen geven we uitvoering aan de 5 vuistregels die als voorwaarde voor succesvolle kanteling worden beschouwd: daginvulling, ondersteuning, woning, leefomgeving, inkomen;
- Een fijne leefomgeving in een tolerante en veerkrachtige samenleving;
- Inkomen: de gemeente draagt zorg voor een soepel proces van toekenning van uitkering of doorbetaling van vaste lasten. Waar nodig wordt schuldhulp ingezet en wordt actief de weg gewezen naar voorzieningen (voor mensen met een inkomen op/rond het sociaal minimum);
- Daginvulling: door het stimuleren van waardevolle, laagdrempelige, lokale inloopvoorzieningen willen we herstel bevorderen en bereiken dat iedereen kan mee doen in Meierijstad (inclusie);
- Ondersteuning: we maken flexibele ondersteuning op maat mogelijk: zwaar indien nodig, licht waar mogelijk;
- Wonen: samen met woningbouwverenigingen voorzien we in een flexibel en gevarieerd aanbod aan woningen passend bij de veranderende ondersteuningsvraag van onze inwoners;
- Project Nieuwe wegen GGZ in de Leest, Veghel. Een voorloper van "Thuis in de wijk" in een specifieke wijk in Veghel. Hierbij zetten we met name in op het versterken van de sociale veerkracht van de omgeving, als voorwaarde voor succesvolle terugkeer naar de wijk van mensen met psychosociale kwetsbaarheid.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Start

- Aansluiten bij regionale projectgroep BW en MO die de regionale visie vanaf 2021 dient te formuleren;
- Starten lokale projectgroep BW en MO die de lokale visie vanaf 2021 dient te formuleren;
- Versterken lokale contacten tussen wooncorporaties, instellingen en gemeentelijke afdelingen (wonen, zorg, welzijn en werk en inkomen) ter bevordering van de 5 vuistregels van Thuis in de Wijk;
- Doorontwikkeling van een gevarieerd (regionaal) aanbod aan passende huisvesting voor maatschappelijke opvang en beschermd/begeleid wonen. Het aanbod sluit aan bij de flexibele ondersteuningsbehoefte van mensen met psychische kwetsbaarheden en maakt snellere doorstroom mogelijk.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 5, 6, 8, 10 en 12.

Wonen, welzijn en zorg

Uitgangspunten op het gebied van wonen zijn vastgelegd in de reeds vastgestelde woonvisie. Het thema wonen, welzijn en zorg beschrijft de samenhang tussen demografische ontwikkelingen (vergrijzing en toename alleenstaanden), de inclusieve samenleving waar iedereen meedoet en de invloed daarvan op de leefomgeving en veranderende woningbehoefte. Binnen het thema leefbaarheid is aandacht voor de balans en de dynamiek tussen zelfstandig blijven wonen in de wijk en draagvlak in de leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

- We zorgen samen met inwoners, partijen en instellingen voor een vangnet voor wie het (nog) niet zelf kan. Samen dragen we bij aan elkaars geluk, gezondheid, veiligheid, gezelligheid en een goed leven;
- In Meierijstad doet iedereen mee. Wij gaan uit van de kracht van mensen, wat mensen zelf kunnen en dat zij zelf sturing geven aan hun leven;
- De behoefte aan vernieuwende woonvormen voor de specifieke groepen vindt zijn vertaling in randvoorwaarden en realisatie in het ruimtelijke domein;
- Aantrekkelijke, vitale, zelfredzame en toekomstbestendige kernen en wijken met een eigen karakter, plaatselijke binding en een goed woon- en leefklimaat.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- We stellen een woonvisie op.
(Onderstaande is een beperkte weergave van hetgeen is benoemd in de woonvisie, zie woonvisie voor meer informatie).

Lopend

- De pilot 'thuis in de wijk' (Zie ook thema maatschappelijke opvang en beschermd wonen);
- We stemmen af en maken afspraken met partners als woningcoöperaties en welzijnsorganisaties onder andere op het gebied van leefbaarheid, levensloopbestendig wonen, doorstroom, opgave van de sociale zorg huurvoorraad, nieuwe woonvormen;
- Binnen het Integraal Veiligheidsbeleid is aandacht voor de leefbaarheid in relatie tot verwarde personen en jeugd.

Startend

- Starten opstellen woonakkoord met betrokken partners;
- Afspraken maken met wooncorporaties over wie welke woningaanpassingen betaalt;
- Samen met de corporaties monitoren we de sociale zorg huurvoorraad;
- We experimenteren in de vorm van pilots met nieuwe woonvormen voor diverse doelgroepen;
- Ten behoeve van toetsing van woningbouwplannen voor deze specifieke woningbehoefte, brengen we de voorwaarden waar woningen voor deze doelgroep in dienen te voorzien, beter in beeld;
- We geven invulling aan een positieve grondhouding voor mantelzorgwoningen (onderzoek definitie mantelzorg).

Doelen van de visie

Inzet op doelen 6, 10 en 11.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

Wij vinden het belangrijk dat inwoners van de gemeente Meierijstad zich gesteund voelen bij een beroep op zorg of ondersteuning. Daarom wordt bij de intake altijd gesproken over ondersteuning. De inwoner heeft de keuze uit verschillende vormen van onafhankelijke cliëntondersteuning. De inwoner, ongeacht waar hij woont in Meierijstad, kan kiezen bij welke partij hij zich het prettigst voelt. In de praktijk kiezen inwoners het vaakst voor informele ondersteuning door familie, bekenden of vrienden.

Formele cliëntondersteuning bestaat uit informatie, advies en korte ondersteuning die inwoners helpt zo zelfredzaam mogelijk te zijn en de daarvoor benodigde zorg en ondersteuning te vinden en te krijgen. Deze vorm van cliëntondersteuning wordt vooral ingezet door inwoners die geen of een beperkt eigen netwerk hebben of waarbij een complexe ondersteuningsvraag ligt. MEE en Stichting Ouders & Jeugdzorg zijn gecontracteerde partijen die met beroepskrachten zorgdragen voor onafhankelijke cliëntondersteuning. Stichting Door en Voor biedt ondersteuning op basis van ervaringsdeskundigheid met psychiatrische problematiek.

Daarnaast bestaat er ook niet gecontracteerde, onafhankelijke cliëntondersteuning. Verschillende ouderenbonden in Meierijstad hebben vrijwillige onafhankelijke cliëntondersteuners, die ondersteuning bieden aan alle inwoners van Meierijstad. De afspraken voor onafhankelijke cliëntondersteuners zijn uniform voor heel Meierijstad.

Wat willen we bereiken?

- Onafhankelijke cliëntondersteuning die bestaat uit informatie, advies en korte ondersteuning;
- Passende cliëntondersteuning en keuzevrijheid voor de inwoners van Meierijstad;
- Inwoners worden geholpen om zo zelfredzaam mogelijk te zijn en de daarvoor benodigde zorg en ondersteuning te vinden en te krijgen;
- Zo'n breed mogelijke invulling van de functie van cliëntondersteuning in het sociaal domein; jeugd, WMO, participatie;
- Onze inwoners zijn goed op de hoogte van de mogelijkheden van onafhankelijke cliëntondersteuning.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Afspraken met gecontracteerde en niet gecontracteerde informele onafhankelijke cliëntondersteuning;
- Sinds 2018 is aan de verordening Wmo Meierijstad een artikel over cliëntondersteuning toegevoegd om het belang hiervan te onderstrepen;
- Vrijwillige onafhankelijke cliëntondersteuners volgen scholing die wordt betaald door de gemeente;
- Periodiek overleg met informele onafhankelijke cliëntondersteuners en beleidsmedewerkers;
- Verbeteren van informatie voor inwoners over professionele en informele onafhankelijke cliëntondersteuning, o.a. op gemeentelijke website en uitnodigingsbrief keukentafelgesprek;
- Wij wijzen onze inwoners actief op de mogelijkheden van cliëntondersteuning;
- Het convenant met MEE geldt voor Wmo, Participatiewet, Jeugd en wonen.

Lopend / gaan we doen

- In 2019 sluiten we een convenant met MEE voor geheel Meierijstad;
- Monitoren van landelijke ontwikkelingen betreffende cliëntondersteuning en waar mogelijk deze implementeren voor Meierijstad;
- Periodiek overleg met informele onafhankelijke cliëntondersteuners en beleidsmedewerkers en klantmanagers;
- We stimuleren de samenwerking tussen MEE, Stichting Door en Voor, Stichting Ouders & Jeugdzorg en de lokale cliëntadviseurs;
- Mocht het totale aanbod van cliëntondersteuning niet toereikend zijn of aansluiten bij de behoefte van een klant, dan maken wij maatwerk mogelijk.

Doelen van de visie

Inzet op doelen: 3, 4, 6, 10 en 11.

JEUGD

Jeugdpreventieplan

Het preventief jeugdbeleid richt zich op alle jeugdigen in Meierijstad van 0 tot 23 jaar. Deze groep omvat ruim 25% van het totaal aantal inwoners. Samen zijn we er verantwoordelijk voor dat jeugdigen gezond en veilig kunnen opgroeien en zo normaal mogelijk kunnen meedoen. Ongeveer 15% van de jeugdigen heeft tijdelijk of langdurig ondersteuning nodig. Met een goed algemeen aanbod en preventieve activiteiten willen we de groep jeugdigen, die volledig zelfredzaam is (de 85%-groep met wie het goed gaat), vergroten.

Wat willen we bereiken?

We willen de groep gezonde, zelfredzame jongeren (de 85%-groep) vergroten door:

- Te investeren in jongeren met wie het nu (nog) goed gaat;
- De aandacht voor jeugd en jeugdpreventie binnen aanverwante beleidsterreinen te borgen;
- Het huidige aanbod van vroegsignalering, voorlichting, advies en bewustwording voortzetten en versterken;
- Investeren in samenwerking, afstemming en kennis.

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Uitvoering geven aan de actielijnen uit het preventief jeugdbeleid:

- Meer aandacht voor gezonde, zelfredzame jongeren (de 85% - groep);
- Het aanbod voor kwetsbare jongeren (veelal met psychische problematiek en/of gedragsstoornissen en/of een licht verstandelijke beperking) wordt uitgebreid;
- Bij de aanpak van verslaving onder jongeren wordt aansluiting gezocht bij lokaal en regionaal verslavingsbeleid. Separaat worden preventieve maatregelen genomen om verslavingen (aan alcohol, drugs, social media, gamen) onder jongeren terug te dringen;
- Pleegzorg krijgt structurele aandacht binnen de jeugdpreventie;
- Het bestaande aanbod voor jongeren met ouders in een vechtscheiding wordt verbeterd;
- Het aanbod voor jonge mantelzorgers wordt uitgebreid. Jonge mantelzorgers krijgen meer aandacht en bekendheid binnen de gemeente;
- Investering in samenwerking, afstemming en kennis.

Gedaan

- Het preventief jeugdbeleid waarin beschreven is wat we gaan doen is in januari 2019 vastgesteld door de gemeenteraad.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 1, 5, 10, 11 en 12.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Jeugd lokaal

De lokale infrastructuur voor jeugdhulp optimaliseren.

Wat willen we bereiken?

Een goede afstemming en samenwerking tussen de verschillende ketenpartners in de jeugdhulp (preventie, toegang, onderwijs, huisartsen en lokale jeugdhulpaanbieders).

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Inrichten en operationaliseren Basisteams Jeugd en Gezin (BJG);
- Aanwezigheid BJG op elke school;
- Structureel overleg met huisartsen;
- Uitvoering pilots onderwijs- zorgarrangementen.

Lopend

- Faciliteren Praktijkondersteuner Huisarts Jeugd bij huisartsen.

Start

- Inrichten overleg passend onderwijs en jeugdhulp;
- Inrichten overleg BJG en jeugdhulpaanbieders t.b.v. betere diagnose.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 1, 6, 7, 9, 10, 11 en 12.

Jeugd regionaal (specialistische jeugdhulp)

In het kader van de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de inzet van specialistische jeugdhulp. Deze hulp wordt ingezet bij ongeveer 15% van de jeugdigen na verwijzing van het BJJ, huisarts, jeugdarts of de gecertificeerde instelling. Ten aanzien van de inkoop van jeugdhulp zijn er regionale afspraken gemaakt.

Wat willen we bereiken?

- Goede ondersteuning voor jeugdige/gezin;
- Ondersteuning die aansluit bij integrale vraag (1 gezin, 1 plan);
- Ondersteuning zo passend mogelijk;
- Ondersteuning zoveel mogelijk in de eigen omgeving, dicht bij huis;
- Ondersteuning aansluitend bij leefwereld;
- Goede aansluiting op gebied van onderwijs en jeugdhulpverlening en binnen de verschillende onderdelen van het sociaal domein;
- Toekomstbestendige jeugdhulpverlening, met aandacht voor overgang naar volwassenheid.

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Inrichten en operationaliseren Basisteams Jeugd en Gezin (BJG);
- Aanwezigheid BJJ op elke school;
- Structureel overleg met huisartsen;
- Uitvoering pilots onderwijs-zorgarrangementen.

Lopend

- Regionale inkoopafspraken maken voor de periode vanaf 2020, centrum regeling is in februari 2019 vastgesteld door de gemeenteraad;
- Participeren in regionale beleidsteam.

Start

- Het maken van een nieuw regionaal beleidsplan jeugdhulp dat in de tweede helft van 2019 ter vaststelling wordt voorgelegd aan de raad.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 1, 6, 7, 9, 10, 11 en 12.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Onderwijs

Het hebben van een Lokaal educatieve agenda is een wettelijke verplichting voor gemeenten. Onderwerpen die hier aan bod komen zijn:

- Onderwijsachterstanden, laaggeletterdheid;
- Verbinding onderwijs en arbeidsmarkt (3 O's).
- Onderwijs en zorg / passend onderwijs.

Wat willen we bereiken:

Door middel van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) proberen we ontwikkel-achterstanden vroegtijdig te signaleren en in te zetten op het verkleinen van die achterstanden.

Schoolbesturen en gemeente zien onderwijsinnovatie als belangrijk thema om met elkaar aan te werken. Door innovatieve manieren van onderwijs aan te bieden aan leerlingen, wordt er (beter) aangesloten op de behoefte en de talenten van kinderen.

Met Passend Onderwijs streven wij na dat kinderen dicht bij huis in hun vertrouwde sociale omgeving naar school kunnen. Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken naar de beste alternatieven. De samenwerkingsverbanden geven uitvoering aan Passend Onderwijs. Wij participeren in de regio 30.05 en regio 30.06. Belangrijk speerpunt is de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp te verbeteren.

We geven uitvoering aan de verordening leerlingenvervoer zodat onderwijs voor iedereen in Meierijstad bereikbaar is.

Voor leerplicht zijn wij aangesloten bij het Regionaal Bureau Leerplicht BNO. Bij het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) is tevens het Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) ondergebracht. Het RBL werkt op drie terreinen.

1. Alle leerlingen en jongeren van 5 tot 16 jaar worden door de leerplichtwet in staat gesteld zich optimaal te ontwikkelen en te ontplooiën door middel van onderwijs.
2. Wanneer de leerplicht is geëindigd en de jongeren nog geen startkwalificatie heeft behaald, blijft het voor een jongere verplicht om ingeschreven te staan bij een school of instelling en deze geregeld te bezoeken. Dit noemen we de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt zodra de jongere de leeftijd van 18 jaar bereikt of een startkwalificatie heeft behaald.
3. Jongeren kunnen met een startkwalificatie een waardevolle bijdrage leveren aan de arbeidsmarkt. De gemeente moet dan ook in nauwe samenwerking met het onderwijs voorkomen dat jongeren voor hun 23e het onderwijs zonder startkwalificatie verlaten. Deze taak wordt uitgevoerd door het RMC.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Door in te zetten op deze drie terreinen voorkomen we dat kinderen en jongeren voortijdig school verlaten (VSV) of zonder startkwalificatie aan hun loopbaan beginnen.

In de samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid streven wij na om jongeren zoveel mogelijk kansen te bieden op de arbeidsmarkt door onder andere vraag en aanbod met elkaar te verbinden en daar waar nodig extra ondersteuning te bieden voor kwetsbare jongeren (VSO/Pro) en begeleiding bij het vinden van werk.

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Uitvoering geven beleidskader VVOA: het beleidskader is vastgesteld. Er wordt uitvoering gegeven aan de eerder door de raad vastgestelde beslispunten uit het beleidskader. Zo zijn de kinderopvang en peuterspeelzalen geharmoniseerd en vallen nu beide onder de Wet kinderopvang;

Lopend

- Uitvoeringsplan Laaggeletterdheid: vastgesteld door college in december 2018 / RIB aan raad. Uitvoering geven aan de 9 actielijnen. Deze actielijnen betreffen niet alleen onderwijs maar zijn sociaal domein breed;
- Uitbouwen van de samenwerking 3 O's (onderwijs, overheid en ondernemers). Hierbij wordt opgemerkt dat er in de LEA naar dit onderwerp verwezen wordt. We willen voorkomen dat er aan meerdere 'tafels' over dit onderwerp gesproken wordt.
- Doel van platform 3 O's is dat er structureel en georganiseerd samengewerkt wordt door onderwijs, ondernemers en overheid, waarbij de rol van gemeente verbinder is;
- Een lager percentage voortijdig schoolverlaters (VSV) dan het landelijk gemiddelde;
- Een passende stage of leerwerkplek voor alle kwetsbare jongeren;
- Uitvoering van het regionale Talentprogramma voor werkgevers met talentencafés en traineeships voor hoger en middelbaar opgeleid jong talent;
- Uitvoering van de regionale aanpak Loopbaanoriëntatie en -Begeleiding, met name op scholen voor voortgezet onderwijs in Noordoost-Brabant, in samenwerking met het MKB;
- Verder uitvoeren van de vier speerpunten uit het regionaal plan Voortijdig Schoolverlaten en Kwetsbare Jongeren met in 2018 accent op intensivering van de samenwerking onderwijs - arbeid - zorg

Start

- Regiodeal: het nieuwe kabinet heeft t/m 2022 € 950 miljoen vrijgemaakt voor aanpak van regionale knelpunten. Er wordt regionaal een aanvraag voorbereid waarbij er aandacht is voor onderwijs en arbeidsmarkt;
- Kwaliteitsagenda MBO met 3 thema's: betere kansen voor jongeren en (jong)volwassenen met een achterstand tot de arbeidsmarkt, gelijke kansen voor alle studenten en een leven lang ontwikkelen;
- Onderwijs en zorg: uitvoering geven aan de ondersteuningsplannen van het samenwerkingsverband 30.05 en 30.06. De verbinding onderwijs en jeugdhulp optimaliseren door verbinding te leggen met de regionale inkoop gespecialiseerde jeugdhulp en het regionaal beleidskader jeugdhulp;
- Onderwijsinnovatie: als gemeente stimuleren we onderwijs innovatieve initiatieven. Hiervoor zijn nadere regels opgesteld en er kan in 2019 en 2020 subsidie aangevraagd worden.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 1, 2, 3 en 11.

Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt Meierijstad

Betreft de structurele en georganiseerde samenwerking van onderwijs, ondernemers en overheid (3O-samenwerking /triple helix) van Meierijstad op meerdere deelthema's binnen het overkoepelend thema aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Wat willen we bereiken? (uit MvM)

- Wij organiseren thematafels om verbinding en beweging te creëren tussen ondernemers, overheid en onderwijs;
- We stimuleren aansluiting van opleidingen en aanbod (MBO/HBO/WO);
- We (onder)zoeken concrete maatregelen om de verbinding te kunnen maken tussen studenten, jonge werkzoekenden en de lokale arbeidsmarkt.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Op 23 oktober 2018 is de werkconferentie onderwijs-arbeidsmarkt georganiseerd en is een begin gemaakt met de verbinding op lokaal niveau.

Lopend

- Op 18 januari is afgesproken om de lokale samenwerking van de 3O's gestructureerd vorm te geven. Aan afspraken vorm geven via een convenant.

Startend

- Formulering van visie en doelstellingen;
- Delen van successen;
- Opstellen jaarplan in het kader van aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt;
- Afstemming op het niveau van de werkvloer;
- Behoud en versterking beroepsonderwijs;
- Onderzoek naar mogelijkheden WO in Meierijstad;
- De drie O's organiseren een werkconferentie waarbij afspraken worden gemaakt rondom kwetsbare jongeren (VSO/Pro) en doorstroom naar beschut werk. Deelnemers zijn o.a. gemeente, HUB, Fioretti College, Elde College, IBN/WSD/UWV.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 1, 2, 3 en 11.

(Arbeids)Participatie - Arbeidsmarktbeleid

Laaggeletterdheid

Uit landelijke onderzoeken blijkt dat gemeenten door de huidige aanpak een groot deel van de laaggeletterden niet bereiken en dat de aanpak onvoldoende effectief is. Laaggeletterdheid is een maatschappelijk probleem, waar vaak nog een taboe op rust. Laaggeletterdheid kost de samenleving ruim 1 miljard euro per jaar. De helft van de kosten van laaggeletterdheid komt voor rekening van de burgers zelf. Taal is de sleutel om mee te kunnen doen in de samenleving.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Wat willen we bereiken?

- Gemeente Meierijstad heeft de ambitie om samen met haar partners en burgers laaggeletterdheid in Meierijstad te voorkomen en te verminderen;
- De aanpak laaggeletterdheid doelgericht en breed maatschappelijk uit te voeren en te verankeren in Meierijstad. Hierbij wordt samengewerkt met maatschappelijke organisaties, werkgevers, onderwijs en de burgers.

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan

- Het vaststellen van een uitvoeringsplan laaggeletterdheid 2018- 2022.

Lopend

- We geven uitvoering aan het uitvoeringsplan laaggeletterdheid 2018-2022.
- Het uitvoeringsplan is opgebouwd uit 9 actielijnen die gericht zijn op bewustmaking, curatieve aanpak en de preventieve aanpak.

Doelen van de visie

Inzet op doelen 1 t/m 12.

Integratie nieuwkomers

De gemeente heeft een verantwoordelijkheid op het gebied van de integratie en participatie van statushouders. Per 2021 wordt de gemeente ook verantwoordelijk voor de Wet inburgering. Integreren in Nederland is voor veel nieuwkomers ingewikkeld. Vroeg beginnen met inburgering en integratie is essentieel. Ook blijft de arbeidsparticipatie van statushouders op de korte en lange termijn achter bij die van andere groepen in de samenleving. Dit vraagt om een vernieuwde aanpak.

We gaan werken vanuit de insteek dat statushouders vanaf dag één participeren in Meierijstad. Een plan van aanpak dat meer gericht is op de inburgeraar als individu.

Resultaat.

1. TVroegtijdig: intensieve samenwerking met het asielzoekerscentrum met als resultaat een goede overdracht naar de gemeente.
2. Parallelle aanpak: het combineren van taallessen met praktijkervaring.
Taal vergroot kans op werk; werk vergroot kans op kennis van de taal.
3. Integraal: alle leefgebieden van de statushouders in beeld brengen.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Wat willen we bereiken?

Gemeente Meierijstad wil nieuwkomers zo snel mogelijk integreren in de samenleving. We willen bereiken dat:

- Statushouders participeren actief in Meierijstad;
- Statushouders zijn financieel zelfredzamer in Meierijstad;
- Statushouders stromen duurzaam uit.

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Lopend

- We starten met innovatieve pilots om de statushouder zo snel mogelijk te laten participeren en duurzaam te laten uitstromen;
- We onderzoeken in 2019 en 2020 de aanpak Inburgering, die terugkomt naar de gemeente.

Startend

- Nieuwe Wet Inburgering 2021: persoonlijk plan Inburgering en Participatie.
- We onderzoeken samen met statushouders wat nodig is om een brede intake af te nemen en wat nodig is om een persoonlijk plan op te stellen voor nieuwe statushouders;
- We onderzoeken hoe we sleutelfiguren in Meierijstad in kunnen zetten bij de participatie van statushouders.

Doelen van de visie

Inzet op doel 3.

Armoedebestrijding

Het uiteindelijke doel van armoedebestrijding is dat meer inwoners (inclusie) kunnen meedoen aan de samenleving.

Wat willen we bereiken?

Met het bieden van integrale ondersteuning en meer activiteiten gericht op het signaleren van armoede en schuldenproblematiek, willen we financiële problemen en daarmee aanverwante maatschappelijke problemen zoveel mogelijk voorkomen en een bijdrage leveren tot verbetering van de leefsituatie van de betrokkenen.

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan/Lopend

- We geven uitvoering aan de vastgestelde Beleidsnota Herijking beleid Armoedebestrijding Meierijstad. De nota bevat concrete maatregelen op de volgende thema's:
 - Thema Aanbodversterking, preventie en samenwerking
 - Thema Voorlichting en verbinding
 - Thema Versterken Kind pakket en Regeling Maatschappelijke participatie
 - Thema Maatwerk en versoepeling inkomenstoets
- Specifieke aandacht gaat uit naar werkenden, jongeren, ouderen, en kinderen;
- Overige aandachtspunten:

Informatievoorziening/ implementatie sociale kaart Meierijstad;

Vuistregels Thuis in de wijk voor kwetsbare groepen op het gebied van inkomen en schulden;

Inloopvoorziening voor financiële problemen of schulden.

Doelen van de visie

Inzet op doel 4.

Schuldhulpverlening

De maatschappelijke opgave is het aantal mensen met problematische schulden terug te dringen en mensen met schulden effectiever te helpen

Wat willen we bereiken?

Wij willen iedere inwoner (inclusie) die in financiële problemen komt, passende ondersteuning bieden. Daarom zetten we het beleid voort dat uitgaat van een integrale aanpak en maatwerk. De eigen verantwoordelijkheid en gedragsverandering van de klant staan hierbij voorop. Wij blijven gebruik maken van instrumenten gericht op preventie (bij volwassenen en jongeren) en het vergroten van financiële zelfredzaamheid. Daarnaast willen wij de wachttijden laag houden en de voorziening laagdrempelig aanbieden. De aanpak die wij voorstaan is integraal en daarom zetten wij in op verdergaande samenwerking met partners als maatschappelijk werk, verslavingszorg, andere hulpverlenende instanties, woningcorporaties en andere relevante partijen. We voeren de regie over de integrale schuldhulpverlening.

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Gedaan/Lopend

- We geven uitvoering aan de vastgestelde Beleidsnota Nieuwe instrumenten voor effectieve schuld-hulpverlening - Budget coaching en Budgetbeheer Meierijstad;
- We breiden het gemeentelijk dienstverleningsaanbod uit met budget coaching en budget-beheer per 1 januari 2019;
- We intensiveren in de samenwerking met bewindvoerders, in preventie en vroegsignalering, in overeenstemming met de bovenstaande Beleidsnota;
- Overige aandachtspunten:

Informatievoorziening/ implementatie sociale kaart Meierijstad;

Vuistregels Thuis in de wijk voor kwetsbare groepen op het gebied van inkomen en schulden;

Inloopvoorziening voor financiële problemen of schulden;

Preventie schulden Jeugd.

Doelen van de visie

Inzet op doel 4.

Regionaal arbeidsmarktbeleid - Arbeidsparticipatie

Een regionale samenwerking op het gebied van een toekomstbestendige arbeidsmarkt (people) in Noord-oost Brabant onder de naam AgriFood Capital Werkt! Vanaf 2017 wordt er € 1 per inwoner per gemeente bijgedragen aan het regionaal arbeidsmarktprogramma 2016-2020 en wordt tripartite (3O's) aangestuurd. AgriFood Capital Werkt! Is onderdeel van de brede strategische regionale agenda.

De ambitie is vertaald naar vier inhoudelijke programmalijnen:

- Werken van Morgen;
- Talent en Loopbaan;
- WerkgeversServicepunt (WSP)/Regionaal Werkbedrijf;
- Voortijdig schoolverlaten (VSV)/Kwetsbare jongeren (VSO/Pro).

Wat willen we bereiken?

Een arbeidsmarkt waar:

- Organisaties flexibel inspelen op ontwikkelingen;
- Medewerkers zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun loopbaan (flexibel);
- Talent volop kansen krijgt én benut om zich verder te ontwikkelen (talentvol);
- Zoveel mogelijk mensen meedoen (inclusief).

2. BELEIDSONDERWERPEN

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Lopend

- 100 best practises talent, duurzame inzetbaarheid en mobiliteit werkgevers;
- 250 werkgevers actief aan de slag met strategische personeelsplanning;
- Minimaal 10 opleidingen voor nieuwe beroepen;
- Regionaal Coördinatiepunt Loopbaanoriëntatie;
- Een lager percentage voortijdig schoolverlaters (VSV) dan het landelijk gemiddelde;
- Scholing van jaarlijks 50 stagebegeleiders in bedrijven;
- Een passende stage of leerwerkplek voor alle kwetsbare jongeren;
- Jaarlijks 13.500 plaatsingen door het WerkgeversServicepunt Noordoost-Brabant;
- 5.000 extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking.

Startend

- Doelen arbeidsmarkt 2019 e.v.:
 - Werkgeversbenadering/Matchen op Werk;
 - Duurzame inzetbaarheid;
 - arbeidstoeleiding van kwetsbare jongeren;
 - Brede regionale aanpak jongeren 16-27 jaar;
 - banenafspraken;
 - WSP - leerroutes en -arrangementen;
 - Praktijkvoorbeeld van de uitvoering - 3D ketensamenwerking en loket Wegwijs;
 - Een leven lang Ontwikkelen;
 - Samenwerking Economie en Arbeidsmarkt;
 - Evaluatie 4 jaar AgriFood Capital Werkt!
 - Voorbereiding en uitwerking van een nieuw arbeidsmarktprogramma 2020 - 2024.

Doelen van de visie

Inzet op doel 1, 2, 4 en 7.

Een toekomstbestendige arbeidsmarkt.

Strategische doorontwikkeling SW bedrijven

Het Werkvoorzieningschap zal zich steeds meer gaan ontwikkelen van een werkgever naar een ontwikkelbedrijf (van werkvoorziening naar carrières). Een strategie om mensen kansen te bieden die het zonder onze steun niet redden. Het begeleiden en ontwikkelen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt blijft daarbij de kernactiviteit.

Het convenant onder het partnership met IBN en WSD loopt op 1 januari 2021 af.

Wat we willen we bereiken?

Deelnemende gemeenten moeten in 2020 een gezamenlijk besluit nemen over het vervolg van het Partnership vanaf 2021:

- Formuleren van nieuw beleid in de situatie van 'going concern';
- Formuleren van financiële kaders in de situatie van 'growing concern';
- Formuleren van financiële kaders op basis van een aantal geformuleerde uitgangspunten.

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Lopend

- De kadernota 2020 van beide SW bedrijven is aangeboden aan het College en Raad;
- Basis van het partnership is de gezamenlijke ambitie om voor de doelgroep met een loonwaarde van 30-80% en de doelgroep beschut werk, te komen tot een optimale keten van Werk en Inkomen.

Startend

- Notitie doorontwikkeling SW bedrijven vanaf 2021;
- Eindevaluatie Prototypes - waaronder PIM project;
- Omgevingsanalyse - bestuursopdracht door extern projectleider;
- Werkpleingedachte/Participatiebedrijf verder doorontwikkelen.

Doelen van de visie

Inzet op doel 1, 2, 4 en 7.

2. BELEIDSONDERWERPEN

Werkvoorzieningschap - Uitvoeringsorganisatie WSD en IBN

De komst van de Participatiewet en de stop van de instroom in de Wsw, heeft de samenwerking met de IBN en de WSD in een nieuw perspectief geplaatst. Het doel van de Participatiewet is om zoveel mogelijk mensen te laten instromen naar regulier werk. Het partnership richt zich, naast de uitvoering en afbouw van de Wsw, op de ontwikkeling van mensen en duurzame plaatsingen voor mensen met een arbeidsbeperking. De basis wordt gevormd door de gezamenlijke ambitie om voor de doelgroep met een loonwaarde van 30 tot 80% en de doelgroep beschut werk te komen tot een optimale keten van Werk en Inkomen. IBN en WSD zijn in 2020 de partner in de regio voor het toeleiden naar werk en het bieden van passend werk.

Wat willen we bereiken?

- Duurzame plaatsingen bij Werkvoorzieningschap of bij reguliere werkgevers;
- Structurele dienstverbanden, waardoor mensen blijvend in hun eigen inkomen kunnen voorzien.

* WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN (VOORNEMEN)

Lopend

- Het in dienst nemen van de mensen die in aanmerking komen voor de participatievoorziening beschut werk;
- Het zorgen voor tijdelijk en structureel werk voor een deel van de mensen met een loonwaarde tussen de 30 en 80%;
- De groei en ontwikkeling van de mensen met een loonwaarde tussen de 30 en 80% die in dienst treden bij IBN of één van haar dochterbedrijven. Deze groei en ontwikkeling wordt zichtbaar in een stijging van de loonwaarde van deze mensen.

Startend

- De Stuurgroep Regionaal Werkbedrijf heeft het signaal afgegeven aan Staatssecretaris Van Ark over de praktijk van beschut werken en een oproep gedaan voor een overleg;
- De bestaande dienstverlening wordt uitgebreid met een extra aanbod voor drie specifieke kwetsbare doelgroepen:
 1. Kwetsbare jongeren:
 - a) Sluitende aanpak PW van scholieren (VSO/PRO) in het laatste schooljaar
 - b) Instroom in PW van jongeren (17 t/m 21 jaar) die niet meer op school zitten
 - c) Pilot 3 fasen programma VSO - beschut werk
 2. Mensen die op het grensgebied zitten van zorg naar (beschut) werk;
 3. Vergunninghouders en anderstalige laaggeletterden.

Doelen van de visie

Inzet op doel 1, 2 en 7.

WOORD	BETEKENIS
Privacy	Bescherming van persoonsgegevens
Stakeholder	Een persoon of organisatie die belang heeft bij een bepaald onderwerp.
Omgekeerde toets	Bij de omgekeerde toets worden de Participatiewet, de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet schuldhulpverlening zó uitgevoerd dat niet de bepalingen in die wetten voorop staan, maar de doelen van die wetten en de doelen van de maatwerkoplossing die iemand nodig heeft.
Proeftuin Veghel	Programma waarin samenwerking tussen organisaties en activiteiten wordt gestimuleerd en nieuwe innovatieve ideeën worden ontwikkeld.
Monitoring	Controleren / toezicht houden op
Transformatieopgave	Veranderopgave sociaal domein om zorg en ondersteuning beter, sneller, dichterbij en goedkoper te maken.
Participatieladder	De Participatieladder is een meetinstrument waarmee je van iedere burger kunt vaststellen wat diens mate van participatie in de samenleving is. De ladder is onderverdeeld in zes treden, van sociaal geïsoleerd tot werkend zonder ondersteuning.
SW-bedrijf	IBN / WSD
Beschermingsbewind	Soms is iemand door een psychische of lichamelijke beperking niet in staat om zijn of haar eigen financiën te regelen. Beschermingsbewind kan dan worden ingezet om iemand te beschermen, zodat anderen geen misbruik van de situatie kunnen maken. Beschermingsbewind wordt ook wel bewind of onderbewindstelling genoemd. Een bewindvoerder beheert iemands inkomsten en zorgt er onder andere voor dat vaste lasten op tijd worden betaald. Ook zorgt een bewindvoerder ervoor dat de kans op (nieuwe) schulden kleiner wordt. Kortom, een bewindvoerder regelt al de financiële zaken.
Bronhouders	Organisaties die een basisregistratie bijhouden. Een basisregistratie is een door de overheid officieel aangewezen registratie met gegevens die door alle overheidsinstellingen verplicht worden gebruikt bij de uitvoering van publieke taken.
Beheerorganisaties	Organisatie ten behoeve van het beheer van een gemeenschapshuis of vergelijkbare locatie.
GGK	Gemeentelijk Gegevensknooppunt: Door de decentralisaties in het sociaal domein wisselen gemeenten meer (persoons)gegevens uit met een groot aantal partijen. Om de digitale gegevensuitwisseling in goede banen te leiden en de administratieve lasten te verlichten, is het Gemeentelijk Gegevensknooppunt (GGK) opgezet.

Casuïstiek	Casussen, zaken, klantcontacten.
Nulmeting	Op een bepaald tijdstip is de stand van zaken opgemaakt en dit is het vertrekpunt, de nulstand.
Deskundigheidsbevordering	Het verbeteren van iemands kennis en vaardigheden door bijvoorbeeld scholing, literatuur en intervisie.
Mantelzorger	Onbetaalde en vaak langdurige zorg voor zieke familieleden of vrienden. Dit kan verzorging zijn of hulp bij dagelijkse activiteiten.
Keukentafelgesprekken	Gesprek tussen een Klantmanager (gemeente) en iemand die een zorgvraag heeft. Het doel van dit gesprek is de zorgvraag in kaart te brengen en de mogelijkheden op ondersteuning te bespreken.
Respijtzorg	Vervangende zorg. Iemand anders neemt de zorg tijdelijk over, zodat de mantelzorger vrije tijd heeft.
KBO's	Katholieke Bond voor Ouderen heeft lokale afdelingen die ontspanningsactiviteiten organiseren voor ouderen, zoals kaartmiddagen, fietstochten, enz.
Ondermijning	De vermenging van de onder- en bovenwereld. De sluipende bedreiging van de integriteit van het openbaar bestuur, ambtenaren, bedrijfsleven.
Polarisatie	Het veroorzaken van een conflict of het versterken van tegenstellingen tussen partijen of bevolkingsgroepen.
Recidive	Herhaling van strafbare feiten.
Kantelingsopdracht	Is gelijk aan transformatieopgave.
Vergrijzing	Een term voor het steeds ouder worden van een bevolking. Het gaat om het aandeel ouderen in de bevolking dat stijgt, waardoor ook de gemiddelde leeftijd stijgt.
Operationaliseren	Uitvoeren.
Centrumregeling	Overeenkomst tussen samenwerkende gemeenten mbt inkoop Wmo en Jeugd.
Triple helix	Samenwerking tussen Overheid - Onderwijs - Ondernemers.
Curatieve aanpak	Een aanpak gericht op het oplossen van het probleem.
Herijking	Iets opnieuw bekijken. Je bepaalt opnieuw aan welke normen iets moet voldoen, wat je beleid moet zijn etc.
Best practices	goede voorbeelden
Convenant	Overeenkomst
'Going concern' en 'growing concern'	Lopende werkzaken en doorontwikkeling